

ಹುಲಿಯ ನೆರಳು

ಮುನ್ನುಡಿ

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ ನಾಟಕಗಳ ಬರೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಬ್ಬಂದಿತನ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಹೌದು, ಅವರ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರವೂ ಹೌದು. 'ಋಷ್ಯಶೃಂಗ', 'ಜೋಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ', 'ಕಾಡುಕುದುರೆ', 'ಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ', ಇಂಥ ಕೃತಿಗಳು ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ, ಅವರ 'ಚಾಳೇಶ', 'ಜೈಸಿದ ನಾಯಕ', 'ಹರಕೆಯ ಕುರಿ' ಇವು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ, ಅವರ 'ಚಾಳೇಶ', 'ಜೈಸಿದ ನಾಯಕ', 'ಹರಕೆಯ ಕುರಿ' ಇವು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿನ ನಾಟಕಗಳ ಆಸಕ್ತಿ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾದದ್ದು, ಅವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಸಮಕಾಲೀನವಾದ ರಾಜಕೀಯ. 'ಸಾಂಬಶಿವ ಪ್ರಹಸನ'ದಂಥ ಕಲ್ಪತೆಯ ವೇಷತೊಟ್ಟ ನಗೆನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನವಾಗಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತು ಈಗ ಸರ್ವಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕಂಬಾರರ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಇದೆ. ವಿಡಂಬನದ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳುವಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಆದರೆ ಮೊದಲ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ನಾಟಕಗಳ ರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಕಂಬಾರರ 'ಜೋಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ'ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಲ ಆದಾಗ ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬವನಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಕಂಬಾರರ 'ಋಷ್ಯಶೃಂಗ'ದ ಪರಿಚಯ ನನಗಾಗಿತ್ತು. 'ಜೋಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ'ಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲದೆ 'ಸಂಗ್ರಾಹಾಳ್ಯಾ' ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಸೆಳೆದ ನಾಟಕವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ 'ಜೋಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ'ಯ ಅಂದಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಪ್ರಭಾವ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವವಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಪಡೆದದ್ದನ್ನು ಅಂದಿನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ಅತ್ಯಂತ ಆಧುನಿಕವಾದ ನಗರದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು? ಇದು ಇಂದಿಗೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳ ರಂಗಭೂಮಿಗೂ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು-ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಬಹುದು-ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ದಂತಕತೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ? ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕೆಲವು ತಂತ್ರ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡೂ ರಂಗಭೂಮಿಗಳ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ತಳಹದಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ರಂಗಭೂಮಿಗಳು ಪಡೆದಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇದೆ. ಕಂಬಾರರು ಇಂಥ ಒಂದು ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಈ ಸಂಗತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುವುದು ಕಂಬಾರರ ನಾಟಕಗಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆ. 'ಹೇಳತೇನ ಕೇಳ' ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕಥನ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕಂಬಾರರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪುರಾಣ ಕತೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಈ ಪುರಾಣತೆ ಅವರ ಋಷ್ಯಶೃಂಗ ಮೊದಲಾದ ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುವನ್ನು, ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕಥನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದದ್ದು ಹಲವು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ಕತೆ 'ಹುಲಿಯ ನೆರಳು' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಟಕ ಮೊದಲು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 'ಋಷ್ಯಶೃಂಗ' ಆಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 'ಹುಲಿಯ ನೆರಳು' ನಾಟಕದ ರಾಮಗೊಂಡ 'ಋಷ್ಯಶೃಂಗ'

ನಾಟಕದ ಬಾಳಗೊಂಡನ ಅಣ್ಣ. ಅವನ ಬಲಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಬಾಳಗೊಂಡನ ಕತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಥಾನುಕ್ರಮ. ಆದರೆ ಪುರಾಣಕತೆ ಕೂಡ ಹೊಸ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಗೆ ಇಂಬುಗೊಡಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುವದರಿಂದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮ ವಿಪರ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಪುರಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಕತೆ ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ತಾತ್ವಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಲ್ಲ. ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೆಲ್ಲ ಜಾನಪದ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೆಲ್ಲ ಜಾನಪದ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. 'ಹೇಳತೇನ ಕೇಳ'ದ ಕತೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಜಾನಪದ ಕತೆ, ಆದರೆ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಕತೆ. ಪುರಾಣ ಕತೆಯ ವಿಶ್ವರಚನೆ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳು ಪಾರಂಬಿ ಕರೈವ್ವ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡದ ನಿರವಾನಿ. ಎರಡೂ ನೆಲಕ್ಕುಂಟಿಕೊಂಡ ಸ್ಥಿರ ದೇವತೆಗಳು. ರಾಕ್ಷಸನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸತ್ತ ರಾಯಗೊಂಡನ ರೂಪದಲ್ಲಿ. ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಪ್ರತಿನಾಯಕನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಸುಳ್ಳು ನಾಯಕನದು. ರಾಕ್ಷಸ ಜೀವನಕ್ಕೆ ವಿಮುಖವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ (ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುವ ಅಸತ್) ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ಹುಲಿಯಾಗಿ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸುಳ್ಳುನಾಯಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತ ಮತ್ತು ಪರ್ವತಗಳ (ಇವು ಸ್ಥಿರದೇವತೆಗಳು) ಅಚಲ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಸುಳ್ಳುನಾಯಕನ ಚಲನ ಶೀಲತೆಗೂ ಇರುವ ವಿರೋಧ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಯಕರು ಮೂರು ಜನ-ರಾಯಗೊಂಡ, ರಾಮಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಬಾಳಗೊಂಡ. ಮೊದಲಿನವನು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಬಾಳಗೊಂಡ. ಇದ್ದೂ ಸತ್ತಂತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವರ ಪರಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಇವರ ಕಾಮ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಯಕರ ಭಾವನುಭಾವಗಳು ಸುಳ್ಳುನಾಯಕನ ಭಾವನುಭಾವಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಅವರ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷದ ಸೋಲು ಗೆಲುವಿನಿಗಿಂತ ಈ ಭಿನ್ನತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರಾಕ್ಷಸ, ಹುಲಿ, ಸತ್ತಗೌಡ-ಈ ರೂಪಾಂತರ ನಾಯಕರಿಗಿಲ್ಲ. ಪಾರಂಬಿ ಕರೈವ್ವ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡದ ನಿರವಾನಿಯಂತೆ ನಾಯಕರಿರುವುದು ಒಂದೇ ರೂಪ, ವೈಭವದಿಂದ ಬಾಳಿದ್ದ ರಾಯಗೊಂಡ ಹುಲಿಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ವೀರನಾಗಿ ಸತ್ತ. ಹುಲಿಯ ಹಾಲನ್ನು ತಂದ ರಾಮಗೊಂಡನೂ ವೀರನೇ. ಆದರೆ ರಾಮಗೊಂಡನಿಗೆ ತನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪದ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಬಾಲಗೊಂಡನಿಗೆ ತಾನು ನಿಜವೋ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವೇ ನಿಜವೋ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆ ಕಾಡಿ ಮುಕ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ರಾಕ್ಷಸ ಹುಲಿಯಾಗಿ, ತಂದೆಯಾಗಿ ಬಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಳೆತ ಇನ್ನೊಂದು ಗರ್ಭ ಮುಂದೆ ಬಾಳಗೊಂಡನಾಗಿ ಮಾಯೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ದೃಗ್ಗಂಧವಾಗಿ, ದಿಬ್ಬಂಧವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತವೆ, ಈ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಛಲ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಡುತ್ತದೆ. 'ಋಷ್ಯಶೃಂಗ' ಮತ್ತು 'ಹುಲಿಯ ನೆರಳು' ಈ ಎರಡೂ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸತ್ಯದ ಹುಡುಕಾಟ ಪ್ರಮುಖ ವಸ್ತುವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ತಮ್ಮನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ, ಹೋರಾಟಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ರೂಪಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಳಗೊಂಡ ಮತ್ತು ರಾಮಗೊಂಡರ ಛಲ ಎಡಿಪಸ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್‌ರ ಛಲಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಏನಲ್ಲ. ಸಂದಿಗ್ಧವಾದ ಹುಟ್ಟು ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅದು ತಾತ್ವಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಹೌದು. ಎಡಿಪಸ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್‌ರಲ್ಲಿ ಅದು ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ರೂಪಕವಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದರೆ-ತಾನು ಯಾರ ಮಗ? ಮತ್ತು ತಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದಲೋ? ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರಿಂದಲೋ? ಇವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನಿಗೆ ದನಿ ಒಡೆದು ಪ್ರಾಯ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬನಿದ್ದವನು ಇಬ್ಬರಾದ ಅನುಭವ ಬರುತ್ತದೆ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ನೆರಳು, ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ಕತ್ತಲೆಯ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ತನಗೇಕೇಳಿಸುವ ತನ್ನ ದನಿ-ಇವೆಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ರೂಪಗಳು. ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವಾಗಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿಗೂ ಬೆಳೆಯುವ ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ದೇವರ ಸಂಬಂಧವೂ ಅಲ್ಲ.

'ಹುಲಿಯ ನೆರಳು' ನಾಟಕದ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆ ಅಲ್ಲ. ಈ ನಾಟಕದ ನಾಯಕ ರಾಮಗೊಂಡ ಸತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಅಪ್ಪಾ, ಸೂರ್ಯನನ್ನ ಮೀರಿದ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲೋಕವನ್ನ ಅಖಂಡ ಸತ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸೋ ತಂದೇ... ನೆರಳಿಲ್ಲದ

ಸತ್ಯ ತೋರಿಸೋ ತಂದೇ'-ಇದು ರಾಮಗೊಂಡನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಡಿಪಸ್ ಅಪೋಲೋ ದೇವರಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಡೀ ಲೋಖವನ್ನು ಅಖಂಡ ಸತ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸೋ ತಂದೇ... ನೆರಳಿಲ್ಲದ ಸತ್ಯ ತೋರಿಸೋ ತಂದೇ'- ಇದು ರಾಮಗೊಂಡನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಡಿಪಸ್ ಅಪೋಲೋ ದೇವರಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಡೀ ಲೋಕವನ್ನು ಅಖಂಡ ಸತ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸುವ ನೆರಳಿಲ್ಲದ ಸತ್ಯ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಛಲಗಾರರು ಸತ್ಯದ ಬಹುರೂಪವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಡಿಪಸ್, ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್, ರಾಮಗೊಂಡ ಇವರೆಲ್ಲ ಗಂಡಸರು-ಇವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ, ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಸತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬೆಳಕಿನ ಸತ್ಯ. ಇವರಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯ ಸತ್ಯ ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳು ತೊಡತೊಡಕಾಗಿ ಬಾಳುವೆ ಒಂದು ಒಗಟಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯಾದವಳು ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಕಕ್ಕನಿದ್ದವನು ಅಪ್ಪನಾಗಿ ಅಪ್ಪನಾದವನು ಸತ್ತು ಭೂತವಾಗಿ, ರಂಗಹೊಯ್ದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅಶರೀರ ವಾಣಿಗಳು ಕಣಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಈ ನಾಯಕರು ತೊಡಕಿಲ್ಲದೆ ಸರಳವಾದ, ನೆರಳಿಲ್ಲದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೇಡತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.

'ಹುಲಿಯ ನೆರಳು' ನಾಟಕದ ವಿಶೇಷತೆಯಿರುವುದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹುಲಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಹಾಲುತಂದ ರಾಮಗೊಂಡ ಯಕ್ಷಿಣಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ, ಕೀಲುಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದು ಸತ್ಯದ ಆಂಶಿಕ ದರ್ಶನ. ಅವನ ಎದುರಿಗಿರುವ ತಾಯಿ ಸಮಗ್ರ ಸತ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ, ಒಳಗಿನ ಗರ್ಭವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡದೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ನಡುವಿನ ಒಳಸೂತ್ರವನ್ನು ಕೊಯ್ಯದೆ ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಮಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ತಾಯಿ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿನ ಗರ್ಭ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. 'ಕಾಣುವ ಈ ಕುರುಡು, ಕಾಣದ ಆ ಕುರುಡು, ಕಂಡೇನು ಕಾಣದಿದ್ದೇನೆ. ಏಳಮ್ಮ ಮಲಗಿರುವ ತಾಯಿ ಪೃಥಿವೀ' ಎಂದ ಮಧುರಚನ್ನರಿಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಅರಿವಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಗೌಡೀತಿ ಸಚರಾಚರನ್ನರಿಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಅರಿವಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಗೌಡೀತಿ ಸಚರಾಚರವನ್ನೆಲ್ಲ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನುಕೊಟ್ಟು ನಿಂತ ಪೃಥಿವಿಯಾಗಿ ನಾಟಕವನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಮೂವರು ಗೌಡರು, ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಎದುರು ನತಮಸ್ತಕರಾಗಿರುವುದು ಈ ನಾಟಕದ ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಕಂಬಾರರ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ನಾನು ಕಂಡ ರೀತಿ ಇದು, ಈ ಮಾತು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿ ನನಗೆ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಂಬಾರರ ನಾಟಕದ ಭಾಷೆ, ಪಾತ್ರರಚನೆ, ಗುಂಗುಹಿಡಿಸುವ ಹಾಡುಗಳು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿ ನನಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಟಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಲಕುವ ನಾಟಕ. ಒಂದು ಜಾನಪದ ಕತೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ರೂಪಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ನಾಟಕ ಇದು. ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಹಲಾವರು ಸಿದ್ಧಿಗಳ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಈ ನಾಟಕದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಾಟಕಕಾರರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವರಾದ ಕಂಬಾರರ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಜವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನಕರ ಮತ್ತು ಅಭಿನಂದನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ

ಧಾರವಾಡ

ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೯೦

(ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯಿಂದ)

ಪಾತ್ರಗಳು

ಗೌಡ
ರಾಮಗೌಡ
ಕರಿಯಚ್ಚ
ಪ್ರಭು
ಬಾಳ್ಯಾ
ಇರಿಪ್ಯಾ
ಬನ್ಯಾ
ಗೌಡ್ಡಿ
ಪಾರಿ
ಶಾರಿ
ಯಕ್ಷಿಣಿ
ಭೂತ
ಹುಡುಗಿ
ಮುದುಕಿ ೧,೨.
ಮುದುಕ
ಮರಕಟುಕ ೧,೨,೩,೪.
ಮೇಳ ೧,೨,೩,೪.
ಸೂತ್ರಧಾರ
ಡಂಗುರದವರು
ಇತ್ಯಾದಿ

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಮೊದಲೀಗೆ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಶರಣಾರ್ಥಿ
ಕೂಡಿ ಕುಂತ ಜನಕೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನಮನಾ |
ಕಲಿಯುಗದೊಳಗಿನ ಕೆಡೆಯ ವಿಸ್ತಾರವ
ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳೇವು ಕೇಳಬೇಕಿ ಜನಾ ||

ಕೂಡಿ ಕುಂತ ದೈವಕ್ಕೆ ಕೈ ಮುಗದ ಹೇಳತೇವು
ಮರೆಯಿತಿ ಮುಂದ ಬಂದ್ರ ಚೂರ ಕಸರಾ |

ಎಪ್ಪಾ ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುದೇವ ತಪ್ಪ ಮರೆತು ಒಪ್ಪಕೊಡ
ನೆಪ್ಪಿನಾಗ ಇಡೋ ಹಾಂಗ ಸರ್ವರಾ ||

ಏ ಎಪ್ಪಾ ಸರಸೋತಿ ತಾಳಕ್ಕ ನಲಿವಾಕಿ
ನಾಲೀಗಕ್ಷರ ಕಲಿಸ ಐದಾರಾ |
ಹಿರಿಯರ ಪಿರತೀಗಿ ಸರಿದೊರೆ ಸಮನಿಲ್ಲ
ಕೇಳಾವರ ಮ್ಯಾಲಿರಲಿ ನಿರಂತರಾ ||

ಕತಿ ಹೇಳತೇವ್ವಿ ಮುಂದಿಂದಾ
ಇರು ! ಗುರುವೆ ನಾಲಿಗೆಯ ಹಿಂದಾ
ಆಗ | ದಿರಲಿ ಒಂದು ಸಹ ಕುಂದಾ
ನಾವು | ನಿಮ್ಮ ಕರುಣದ ಕಂದಾ

ಗೌಡ್ತಿ ಬ್ಯಾನೀ ತಿಂದ ಗಂಡ ಹಡೆದ ಗಂಗಾಳ ಹೊಡೆದ
ಐದೇರೆಲ್ಲ ಜೋ ಅಂದ ಕತಿ ನಿವಳಾ
ಹೇಳತೇವ್ವು ಕೇಳಿ ಜನಾ ನಿಮ ಮುಂದ ಕತಿಯೊಂದ
ನಮ್ಮ ಮುಂದ ಕುಂಡ್ರಿ ಹಿಂಗ ತೆರೆದ ಮನಾ ||

ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣು ಹರಿದಾಡತಾವ ನಿನ್ನ ಮ್ಯಾಲ

ಸೂತ್ರಧಾರ : ನಾವಾಗ ಸಣ್ಣವರು, ಮಣ್ಣಾಟದಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರೆತಿದ್ದಾಗ
ಸಿಡಿದ ಮದ್ದಿನ ಹಾಂಗ ಹೊಡೆದ ಡಂಗುರ ಕೇಳಿ
ತಬ್ಬಿಬ್ಯಾಗಿ ಸ್ತಬ್ಧರಾದಿವಿ. ಡಂಗುರು ಬಂತು:

ಸುತ್ತೇಳು ಬಳಗದ ಕುಳವಾಡಿಗಳ ಕೇಳಿರಿ:
ಈಗಿಂದೀಗ ಬರಿ ಅರಮನೆಗೆ ಎಲ್ಲ,
ನಾಯಕರ ಆಜ್ಞೆಯಿದು, ಕೈಯಲ್ಲೇನಿದ್ದರೂ
ಚೆಲ್ಲಿ ಬರಿ.

ಬಗೆಬಗೆಯ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ, ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ದೌಡಾಯಿಸುವ
ಹಿರಿಕಿರಿಯರನ್ನ -ಚಿಳ್ಳೆ ಮಿಳ್ಳೆಗಳು ನಾವು
ಬೆಂಬತ್ತಿ ನುಗ್ಗಿದ್ದೆವು ವಾಡೆಯ ಗೋಡೆಯೊಳಕ್ಕೆ,
ಗಡೆಯಂಥ ಭುಜದ ಗೌಡರ ತೋಳಾಸರೆಗೆ.

ಸಾಗಿಹೋಗಿ ಬಾಗಿ ನಿಂತ ಜನ ಬೆರಗಿನ ಗರ

ಹೊಡೆದು ಗೊಂಬೆಗಳಾದರು.

ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕೈ ಕಟ್ಟಿದ ಗೌಡರು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ

ಚಲಿಸಿದರು.

ಹಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಒಡೆಯರಾದರೆ ಕಣ್ಣೊಳಗೆ

ಚಿಂತೆ ಆಳುತ್ತಿತ್ತು. ಹೇಳಿದರು:

ಹೋಶೀಯರ್: ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿರಿ ಹಟ್ಟಿಯ ಕುಳಗಳೇ

ಬರಲಿದ್ದಾನೆ ಹದ್ದನೇರಿ ಪಡುವಣದ ಖಳನಾಯಕ,

ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮರದಲೆ ಎಣಿಸುವಾತ

ಮೆದುಳನ್ನೆ ತಿಂದು ಬದುಕಬಲ್ಲಾತ.,

ನೆಲ ಮುಗಿಲಿಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಿ, ದೇವರ ಜೊತೆ

ಹುಡುಗಾಟವಾಡ ಬಯಸುವಾತ,

ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ, ನಮ್ಮ

ಹಳ್ಳಿಯ ದರೋಡೆಗೆ ಹೊಂಚಿನಂತ ಹೊಟ್ಟಿಬಾಕ ಬಕ.

ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕಿರಲಿ,

ಹಣಕಿ ಹಾಕಿದರೂ ದಂಡ ಶಿಕ್ಷೆಗಳುಂಟೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿ.

ಗಂಡಸರು ಆಯುಧಗಳ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರಲಿ.

ಸಂದೇಹ ಬರುವಂತೆ ಯಾರೂ ನಗದಿರಲಿ,

ಕಣ್ಣಿನ ಕಪಟ ಪ್ರಕಟವಾಗದ ಹಾಗೆ ಅಭಿನಯವಿರಲಿ.

ಹಳ್ಳಿಯ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೇ ಬರಲಿ

ಕರೆತನ್ನಿ ಅರಮನೆಗೆ.

ಲೆಕ್ಕ ಚುಕ್ಕೆ ಮಾಡುವವರು ನಾವು, ನೀವಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಹಟ್ಟಿಯ ಹೊರಗಡೆ ಕುದುರೆಯ ಖುರಪುಟ

ಕೇಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಗೌಡರ ಹುಬ್ಬೇರಿ ಕಣ್ಣುಗಲವಾದದ್ದು

ಸಣ್ಣಗಾಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಂದುಕೊಂಡದ್ದೊಂದೂ-

ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ:

ಆದರೆ ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ

ಏಳು ಪಟ್ಟಿಯ ಹುಲಿಯೊಂದು ಹಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು

ಗರ್ಜಿಸಿದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆದ ಕೇಳಿ ಗೌಡರು

ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕು ಬೇಡರ ಕರೆದು

ಬೇಟೆಯಾಡಿರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಆದರಿದೇ ಬೇರೆ ಹುಲಿ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ದನ ತಿಂದು,

ಹಟ್ಟಿಯ ಕೂಸು ಕುನ್ನಿಗಳ ತಿಂದು ಅಟ್ಟಿಸಿ

ಕಾಡಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಗೌಡರೇ ಬೇಟೆಗಂದು

ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಬಲೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದವು.

ಕೊಂಬು ಕಹಳೆ ಹಲಗೆಗಳ ದನಿ ದಿಕ್ಕಡರಿತು.

ಗೌಡರು ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟು ನಿಂತರು.

(ಮೇಳ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಗೌಡನ ಮನೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಗೌಡ ಬೇಟೆಯ ತಯ್ಯಾರಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಹಾಡು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ)

ಬ್ಯಾಡ ಬ್ಯಾಡ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ

ನನ್ನ ಮರಿ | ಗೂಡ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬ್ಯಾಡ |

ಹೊಂಚಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನ ಬೇಡ

ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಗುರಿ ಹಿಡಿದಿದಾನ ನೋಡ ||

ಗೌಡ್ತಿ : (ಹೊರ ಬರುತ್ತಾ) ಗೌಡಾ ಕೇಳಿದಿ?

ಗೌಡ : ಏನು?

ಗೌಡ್ತಿ : ಆಗಲೇ ಹೊಂಚು ನಿಂತಿಯೇನು?

ಗೌಡ : ಬ್ಯಾಟಿಗಾರರೆಲ್ಲಾ ತಯ್ಯಾರಾಗಿ ಕಾಯಾಕ ಹತ್ತಾರ.

ಗೌಡ್ತಿ : (ನನಪಾಗಿ) ಅಯ್ ಶಿವನ! ನಾ ಇನ್ನೂ ಆರತೀ ಬೆಳಗಿಲ್ಲ.

ಗೌಡ : ಲಗು ಬೆಳಗು

ಗೌಡ್ತಿ : ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ನೀ ಹೋಗಾಕು ಬೇಕೇನು?

ಗೌಡ : ನೀನು ನೋಡ್ತಿ: ದಿನಾ ದನಾಕರಾ ತಿನ್ನಾಕ ಹತ್ತೇತಿ. ಹೊರಕೇರ್ಯಾಗಿನ ನಾಕೈದ ಕೂನ ತಿಂದೈತಿ. ಮಂದಿ ಯಾರೂ ಮನೀಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬೀಳಧಾಂಗ ಆಗೇತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಬ್ಯಾಡರ್ನ ಕಳಿಸಿದರ ಆಗಾಣಿಲ್ಲೇನು?

ಗೌಡ : ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹಗ್ಗ ಬಲಿ ಹಿಡಕೊಂಡು ಕಾಡ ತುಂಬ ಅಡ್ಡಾಡಿದರೂ ಸಿಗುವೊಲ್ಲ; ಕಾಣಬಾರದ?

ಗೌಡ್ತಿ : ನಿನ್ನಿ ರಾತ್ರಿ ನನಗ ಭಾಳ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸ ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

ಗೌಡ : ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿ ಬಂದ ಮ್ಯಾಲ ಕೇಳೀನಿರು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಈಗ್ಸ ಕೇಳಿದರೇನಾಗತ್ಯೆತಿ?

ಗೌಡ : ಲಗು ಹೇಳ ಹಂಗಾದರ, ಏನೇನ ಕನಸ ಕಂಡಿ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಪಾರಂಬಿ ಕರೈವ್ವನ ಜಾತ್ರಿ ಆಗತಿತ್ತು. ನೀನು ಮತ್ತ ರಾಮಗೊಂಡ ಕೆಪ ರುಂಬಾಲ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಹೊಸ ಅಂಗಿ ಹಾಕೊಂಡ ಕೊರಳಾಗ ಮಾಲೀ ಹಾಕೊಂಡು ತೇರಿನಾಗ ನಕ್ಕೋತಾ ಕುಂತಿದ್ರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಮಂದಿ ಕುಡಿದವರ್ಹಾಂಗ ಕುಣಿದಾಡತಿದ್ಧರು, ಆಮ್ಯಾಲಂದರ ಕೋಣ ಕಡ್ಯಾಕ ಹೋದ್ರಿ. ಕೋಣದ ಬದಲಿ..ನನಗ ಅಂಜಿಕಿ ಬರತ್ಯೆತಿ....

ಗೌಡ : ಕನಸ ಹೇಳಾಕೂ ಹೆದರತೀಯಲ್ಲ. ಮುಖ ನೋಡಿಕೋಬಾರದ? ಬಿಳಚಿಕೊಂಡ್ಯೆತಿ ! ಮುಂದೇನಾಯ್ತು ಹೇಳು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಮುಂದ ಕೋಣ ಕಡಿಯೋ ಬದಲಿ ರಾಮಗೊಂಡನ್ನ ಕಡಿದಿರಿ ! ಕರೈವ್ವನ ಗುಡಿ ಬಿರಕ ಬಿಟ್ಟು, ಬಿರಿಕಿನಾಗಿಂದ ರಕ್ತ ಚಿಲ್ಲಂತ ಸಿಡೀತು. ನನಗ ನನ್ನ ಎದೀನಿಸ ಸೀಳೀಧಾಂಗ ಆಗಿ ಚೀರಿ ಎಚ್ಚರಾದೆ. ನೋಡಿದರ ಪಕ್ಕದಾಗ ನೀ ಅದೇನ ಕನಸ ಕಾಣತಿದ್ಧೆಯೋ ಹ ಹಾ ಹಾ ಅಂತ ನಗಾಕ ಹತ್ತಿದ್ದಿ!

ಗೌಡ : ಹ ಹಾ ಹಾ... ಹೆದರಿದೀಯಲ್ಲಾ! ಇರು, ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿ ಹುಲಿ ತರತೇನಿ. ಅದರ ಎದೆಗುಂಡಿಗಿ ತಿನ್ನು, ಹೆದರಿಕಿ ಹೋಗತ್ಯೆತಿ. ಆಮ್ಯಾಲ ಕನಸಿನ ಅರ್ಥ ಮುದುಕಪ್ಪನ್ನ ಕೇಳೋಣ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಇದೊಂದು ದಿನ ಬ್ಯಾಡರ್ನ ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಕಳಿಸಿದರ ಆಗಾಣಿಲ್ಲೇನು?

ಗೌಡ : ಊರಗಾರಿಕಿ ಹಿರಿಯಾ ಆಗಿ ಹಿಂದ ಕುಂತರ ಮಂದಿ ಏನಂದಾರು? ಹುಲಿ ಬ್ಯಾಟಿ ನನಗೇನು ಹೊಸದ? ನಾ ಕೊಲ್ಲೋದ ಇದಸ ಮೊದಲನೇ ಹುಲಿಯೇನು? ನೋಡ್ತಾ ಇರು, -ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗೋದರೊಳಗ ಮೆರೂಣಿಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹುಲಿ ತಂದರಾಯ್ತೋ ಇಲ್ಲೋ?

ಗೌಡ್ತಿ : ನನ್ನ ಮಾತಂದ್ರ ನಿನಗ ದರಕಾರ್ಸ ಇಲ್ಲ.

ಗೌಡ : ಹೆಂಗಸಿನ ಮಾತೇನ ಕೇಳೋದು? ಗರಿ ಗರಕ್ಕಂದರ 'ಅಯ್ ಶಿವನ!' ಅಂತ ಎದಿ ಕಳಕೊಳ್ಳಿ. ತಿರುಗಾ ಮುರುಗಾ ನಾಯಿ ಅಂಥಾದೊಂದ ಹುಲಿ; ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿ ಬರತೀನಿ ಅಂದರ ಕನಸ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಚಿಂತೀ ಮಾಡಾಕ ಹತ್ತೀದಿ. ನಡಿ ಒಳಗ ನಡಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಆರತಿ ಬೆಳಗತೇನಿರು.

(ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಳು. ಜನರ ಗುಂಪು ಬರುವುದು.)

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಎಪ್ಪಾ ಕರೈವ್ವ ಕಬೂಲಿ ಕೊಡವೊಲ್ಲಳು.

ಗೌಡ : ಅಂದರ?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಕರೀಮುದುಕ ಹರ್ಯಾಗಿಂದ ತಾಯೀ ಮುಂದಸಕುಂತಾನಿ! ತಾಯಿ ಕಬೂಲಿ ಕೊಡವಲ್ಲಳು : ಇವ ಏಳವೊಲ್ಲ.

ಗೌಡ : ನಿಮಗೂ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ, ಮುದುಕವ್ವಗೂ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡೋದಕ್ಕೂ ತಾಯೀ ಕಬೂಲಿ ಕೇಳ್ತಾರೆನ್ನೋ?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಇದು ಭಾಳ ದೊಡ್ಡ ಹುಲಿ ಅಂತ್ರಿ! ಯೋಳಪಟ್ಟಿ ಅದಾವಂತ!

ಗೌಡ : ಬಾರಾಪಟ್ಟಿ ಹುಲೀ ಮುಂದ ಏಳಪಟ್ಟಿ ಹುಲಿ ಎದಕ್ಕಾದೀತಲೆ? ಏ ಸಿಂಗ್ಯಾ, ಕಾಳೀ ಉದೋ ಮಗನಸ. ಹುಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೇಳಿ ಅಂಜಿ ಹೇತೋ ಬೇಕು, ಹಾಂಗ ಉದು.

(ಸಿಂಗ್ಯಾ ಕಹಳೆ ಉದುವನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಮಗೊಂಡ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬರುವನು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಎಪ್ಪ, ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ನಾನೂ ಬರತೀನಿ.

ಗೌಡ : ಈ ಸಲ ಬ್ಯಾಡ ತಗಿ, ಇನ್ನೊಮ್ಮಿ ಬಂದೀಯಂತ. ಆಕಿಗೇನೋ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸ ಬಿದ್ದೈತಂತ. ಹೋಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡು.

(ಗೌಡ್ತಿ ಆರತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಬರುವಳು.)

ಗೌಡ : ಬರತೀನಿ.

(ಗೌಡ ತನ್ನ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಹೋಗುವನು. ಗೌಡ್ತಿ ಅವರು ಹೋದ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಳು. ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಕ್ಕಳಾಟದ ಹಾಡು ಕೇಳಿಸು

ವುದು

ಬ್ಯಾಡ ಬ್ಯಾಡ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ

ನಮ್ಮ ಮರಿ | ಗೂಡ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ||

ಕಟ್ಟಿದಾವ ದಟ್ಟ ಮೋಡ

ಮೋಡದಾಗ | ತೂಗ್ಯಾಡತಾವ ಕರಿನೆರಳ ||

ಮ್ಯಾಲ ನೋಡ ಹಾಳ ಹದ್ದಾ

ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣು | ಹರಿದಾಡತಾವ ನಿನ್ನ ಮ್ಯಾಗ ||

ಗೌಡ್ತಿ : ರಾಮಗೊಂಡಾ....

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾಕಬೆ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಆ ಹುಡಿಗೇರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಬ್ಯಾಡಂತ ಹೇಳು ಹೋಗು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಆಡಿದರ ಆಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಬಿಡಬೇ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಹಾಂಗಿದ್ದರ ಬ್ಯಾರೇ ಆಟ ಆಡರಿ ಅಂತ್ಲೇಳು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಆಡಿದರೇನಾಯ್ತುಬೇ? ಆ ಹಾಡು ಕೇಳಾಕ ಭಾಳ ಚಂದ್ಯೆತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಕೇಳು.

(ರಾಮಗೊಂಡ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆದರಿಸುವನು. ಹಾಡು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ರಾಮಗೊಂಡ ಒಳಗೆ ಬಂದು " ನಾ ಗುಡೀ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬರ್ತೀನಬೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗುವನು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಾರಿ ಬರುವಳು.)

ಗೌಡ್ತಿ : ಪಾರೀ, ಗುಡಿ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ಯೇನು?

ಪಾರಿ : ಹೌಂದೆವ್ವ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಕರಿಯಜ್ಜ ತಾಯೀ ಮುಂದ ಇನ್ನೂ ಹಾಂಗ್ಸ ಕುಂತಾನಂತ ಹೌಂದ?

ಪಾರಿ : ಹೌಂದೆವ್ವ, ಯಾಕೋ ತಾಯಿ ತೊಯ್ತು ಹೊರಸಿನ್ಟಾಂಗ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ಕುಂತಾಳ. ವಾಕ್ಯ ಆಗವೊಲ್ಲ. ಗೌಡ ಅದ್ಯಾಕಷ್ಟು ಅವನರ ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಹೋದ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಹೊಂಟಾಗೆಲ್ಲ ತಾಯೀ ವಾಕ್ಯ ಕೇಳಾರೇನಗ?

ಪಾರಿ : ಕೇಳಾಕಿಲ್ಲ ಖರೆ, ಆದರ ಕರೀಮುದುಕಗ ಅದೇನೋ ಭಾಲ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು ಬಿದ್ದಿತ್ತಂತ. ಅದಕ್ಕು ತಾಯೀ ವಾಕ್ಯ ಆಗೋತನಕ ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಗೌಡಾ-ಅಂತ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಈ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಎಂದ ಬಂದೀತೋ? ನನಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಹೋಗಬ್ಯಾಡ ಗೌಡಾ ಅಂದೆ. "ಹೆದರೀದಿ, ಹುಲಿ ಎದಿಗುಂಡಿಗೆ ತಿಂದೀಯಂತ ಇರು; ಗಾಬರಿ ಹೋಗತ್ಯೆತಿ" ಅಂತಂದ ಹೋದ. ಆರತಿ ಬೆಳಗಬೇಕಂದರ ದೀಪ ಆರಿಹೋಯ್ತು. ಬ್ಯಾಡಂತ ಹೇಳಾಕ ಹೊರಗ ಬರೂದರೊಳಗ ಹೊಂಟೋದ. ಏನ ಮಾಡ್ಲಿ? ಪಾರಂಬಿ ಕರೆವ್ವನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ಪಾರಿ : ಕಾಡಿನ ತುಂಬ ಕರೆವ್ವನ ಆಳಿಕಿ ಐತಿ ; ಏನಾದೀತು ಬಿಡು ಎವ್ವಾ. ಆದರೂ ಇದೊಂದ ದಿನ ಗೌಡ ತಡದಿದ್ದರ ಚಲೋ ಇತ್ತು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಜೀವದಾಗ ಯಾಕೋ ಮುಳು ಮುಳು ಅಂತ್ಯೆತಿ. ಏನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಮಾಧಾನ ಆಗವೊಲ್ಲದು. ಇವ ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿ ಮನೀಗಿ ಬಂದರ ಸಾಕು; ಕರೆವ್ವಗ ಬೆಳ್ಳೀ ಕಣ್ಣು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡ್ತೀನಿ.

ಪಾರಿ : ಮಾಡಸೀಯಂತ ಯಾಕ ಚಿಂತಿ ಮಾಡ್ಲಿ. ಬಿಡ ಎವ್ವ. ಒಂದ ತಪ್ಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಒಂದ ದೇವರ ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕ್ಯಾಗಿನ ಬಂಗಾರದಂಥಾಕಿ. ತಾಯಿ ನಿನ್ನ ಮಾತ ನಡಿಸಿಕೊಡದ ಸ ಹೆಂಗಿದ್ದಾಳು? ಗೌಡ ಬಂದಬರತಾನ, ನಿಶ್ಚಿಂತ ಇರು.

ಹುಲಿ ಉಗುರು ರುಂಬಾಲದ ರುಂಡ

ಮೇಳ : ಬ್ಯಾಟಿಗಂತ ಗೌಡ ಬಂದನೋ

ಕೊಂಬು ಕಹಳೆ |

ದಂಡು ದಳ ಸಹಿತ ಬಂದನೋ ||

ಹುಲಿಯ ಹುಡುಕಿ ಹುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಿರೋ

ಮಿಕಗಳೆಲ್ಲ |

ಗವಿಯ ಸೇರಿ ಅಡಗಿ ಕುಂತವೋ ||

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಟ್ಟಿರೋ

ಕಾಡದೇವರೆಲ್ಲ |

ಎದ್ದು ಬೆರಗುಗೊಂಡರೋ ||

(ಇಬ್ಬರು ವಿಚಿತ್ರ ವೇಷದ ಮುದುಕಿಯರ ಪ್ರವೇಶ)

ಮುದುಕಿ ೧ : ಸಿಕ್ಕನ ?

ಮುದುಕಿ ೨ : ಇನ್ನೇನು ಸಿಗೋ ಹೊತ್ತು.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಕಾಡಿಗೆ ಹೌಸೀನಸ ಇಲ್ಲ. ಹೂ ಚಿಗುರು ಬಾಡಿ, ಗಿಡ ಮರ ಜೋಲುಮುಖ ಹಾಕ್ಯಾವ

ಮುದುಕಿ ೨ : ನೆಲದ ಪುಣ್ಯ ಆರಿ ನೀರಡಿಸೇತಿ; ರಗತ ಬಿದ್ದರ ಧಗಿ ಆರಿತೋ ಏನೋ! ಯಾರೋ ಬಂಧಾಂಗಾಯ್ತು; ಹುಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಬೇಕೇನ?

ಮುದುಕಿ ೧ : ಅಲ್ಲ, ಬ್ಯಾಡರು. ಗೌಡ ಕುದುರೀ ಹತ್ಯಾನ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ಕಾಡ ತುಂಬ ಅವರಸ ತುಂಬ್ಯಾರ. ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗವೊಲ್ಲ.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಈಗ ಕತ್ತಲಾಗಬೇಕು. ಅಂದರ ಇಬ್ಬರೂ ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗತಾರ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ನೆರಳ ಕಂಡರೂ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳತಾರ. ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರ ನೆತ್ತರ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳತೈತಿ.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಕತ್ತಲಾದರ ನೆರಳು ಬೀಳೋದಸ ಇಲ್ಲ. ಆಮ್ಯಾಲ ಹಿಡಿಯೋದಕ್ಕಾಗಾಣಿಲ್ಲ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ಕತ್ತಲಾಗಲಿ, ಬೆಳಕಿರಲಿ. ಇಬ್ಬರೂ ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗಿ ಆಗತಾರ. ಇಬ್ಬರೂ ಜಿಪುಣರು. ನೆಲಕ್ಕೆ ನೆತ್ತರ ಚೆಲ್ಲತಾರೋ, ಇಲ್ಲಾ ತಾವಸ ಕುಡೀತಾರೋ!

ಮುರುಕಿ ೧ : ಹೆಣ ಬಿದ್ದರ ನಮಗೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮಾಂಸ ಸಿಕ್ಕೀತು.

ಮುರುಕಿ ೨ : ಅದೂ ನಂಬಿಕೀದಲ್ಲ ಬಿಡು. ಗೆದ್ದವ ಸತ್ತವನ ಹೆಣ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರ?

ಮುರುಕಿ ೧ : ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನಬೇಕಷ್ಟೆ....

ಮುರುಕಿ ೨ : ಶ್ಯೂ! ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿಸ್ತ?

ಮುರುಕಿ ೧ : ಒಣಗಿದೆಲಿ ಸರಸರ ಅಂತಾವ...

ಮುರುಕಿ ೨ : ಕುದರೀ ಹೆಜ್ಜೀ ಸಪ್ಪಳ!

ಮುರುಕಿ ೧ : ಹುಲೀದಿರಬೇಕು!

ಮುರುಕಿ ೨ : ಹೌದು ಹುಲೀದೇ!

ಮುರುಕಿ ೧ : ಅವ ಕುದರೀ ಹತ್ಯಾನ. ಸುತ್ತ ಬ್ಯಾಡರಿದ್ದಾರ.

ಮುರುಕಿ ೨ : ಅದರ ಕರಿ ಮುದಕನ ಮಾತು ಮೀರಿ ಬಂದಾನ, ಮರೀಬ್ಯಾಡ.

ಮುರುಕಿ ೧ : ಅವ ಹುಟ್ಟಾ ಬ್ಯಾಟಿಗಾರ. ಕೈಯಾಗ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಅದಾವ.

ಮುರುಕಿ ೨ : ಆದರ ಅವನ ಹೇಂತಿ ಆರತಿ ಬೆಳಗಬೇಕಂತ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸಿದರ ಹೊತ್ತಿದ ದೀಪ ಆರಿಹೋದವು. ಮರೀಬ್ಯಾಡ. ಅಕಾ!
ಕುದರೀ ಹೆಜ್ಜೀ ಸಪ್ಪಳ! ಅಲ್ಲಾ?

ಮುರುಕಿ ೧ : ಹೌದು, ಕಾಡಿನಾಗ ಹಾದೀ ತಪ್ಪಿ ಬ್ಯಾಡರೊಂದು ಕಡೆ ಇವನು ಒಂದು ಕಡೆ ಆಗ್ಯಾರ.

ಮುರುಕಿ ೨ : ಅಯ್ಯಯ್ಯ! ಇಕಾ ಇಕಾ ಬೆಳಕಂಜಿ ಓಡಿಹೋಯ್ತು! ಕಾಡು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಧಾಂಗ ಕತ್ತಲಾಯ್ತು! ಇನ್ನು ತಡ ಆಗಾಣಿಲ್ಲ.

ಇಬ್ಬರು : (ಕುಣಿಯುತ್ತ)

ಕತ್ತಲೆ ಕತ್ತಲೆ |

ಕರೀ ಕತ್ತಲೆ

ಬೆತ್ತಲಾಗಿ | ಸುರೀ ಕತ್ತಲೆ

ನೋಡೋ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತೋ ಕತ್ತಲೆ

ಮಿನುಗೋ ಚುಕ್ಕಿ | ಮುಚ್ಚೋ ಕತ್ತಲೆ

ಇದ್ದವರೆಲ್ಲ | ಇದ್ದಲ್ಲಿರಲಿ

ಕಗ್ಗೊಲೆಗ್ಯಾರೊ | ಒದಗದೆ ಇರಲಿ

ಕಾಡೂ ಕತ್ತಲೆ | ಕಣ್ಣೂ ಕತ್ತಲೆ
ದಿಕ್ಕೂ ಕತ್ತಲೆ | ಮುಗಿಲೂ ಕತ್ತಲೆ
ಹೋ ಹೋ ಕತ್ತಲೆ ಕತ್ತಲೆ |...

ಮುದುಕಿ ೧ : ನನಗೊಂದೆ ದುಃಖ ಅಂದರ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಕಣ್ಣೇ ಇಲ್ಲ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ಅದರ ಕಿವಿ ಅವ! ಎದೀ ಐತಿ! ಎದ್ಯಾಗ ನೋವಿರತಾವ. ನೋವಿನಾಗ ಕತಿ ಇರತಾವ. ಶ್ಯೂ! ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೆ ಕಡೆ ಬಂದು ಅಡಗ್ಯಾರ. ಯಾರು ಸಪ್ಪಳ ಮಡಿದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೊಲ್ಲತಾರ.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಯಾರೂ ಸಪ್ಪಳ ಮಾಡವೊಲ್ಲರು. ಕಾಡೂ ಸತ್ತಬಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಒಂಚೂರೂ ಸದ್ದಿಲ್ಲ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ತಡಿ ತಡಿ! ಇಬ್ಬರೂ ಹೆಂಗ ಹೊಂಚತಾರ ನೋಡು!

ಮುದುಕಿ ೧ : ಇವರೊಳಗ ಸಾಯೋರ್ಯಾರು?

ಮುದುಕಿ ೨ : ನಾ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಸಾಯೋರೇ ಸಾಯೋದು.

ಮುದುಕಿ ೧ : ನಿನ್ನ ತಲ್ಯಾಗ ಬರೀ ಸಾವು ತುಂಬೇತಿ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ಅಲ್ಲ, ರಕ್ತ ತುಂಬೇತಿ. ಯಾಕಂದರ ಥಂಡಿ ಹತ್ತೇತಿ. ಈಗೊಂದಿಷ್ಟು ಬಿಸಿ ರಕ್ತ ಸಿಕ್ಕರ.....

ಮುದುಕಿ ೧ : ಒಂದು ಹಕ್ಕೀನೂ ಎಚ್ಚರಿಲ್ಲ. ಗಾಳಿಗಿ ಉಸಿರಗಟ್ಟೇತಿ, ಉಸಿರಾಡ್ತಾನೇ ಇಲ್ಲ. ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ! ನನಗ ನೋಡಾಕ ಆಗೋದಿಲ್ಲ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ನಿನ್ನಮುದ್ದು ಕಣ್ಣನ್ನ ಮುಚ್ಚಿಕೋ ಚಿನ್ನ. ಈಗ ನಡೆಯೋದು ಕೊಲೆ. ಅದನ್ನ ನೋಡಿ ಮೊದಲೆ ಹೊಲಸಾಗಿಯೋ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೊಳೆ ಮಾಡಿಕೋಬೇಡ. ಇಕಾ ಇಕಾ ! ಹೋಯ್! ಸಿಕ್ಕ ! ಸಿಕ್ಕ ಹುಲಿ ಉಗುರು! ರುಂಬಾಲದ ರುಂಡ! ಹೋಯ್!..... ಬಿತ್ತು! ಬಿತ್ತು!

(ಅಸಹಾಯಕನಾದ ಗೌಡ ಕಿರುಚಿದ ಸದ್ದು.)

ಕಾದೇವೋ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾದೇವೋ

ಮೇಳ :

ಕಾದೇವೋ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾದೇವೋ
ತಡೆಹಿಡಿದ ಬಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದೇವೋ
ಕಚ್ಚೇದ ತುಟಿಯಾಗಿ ಕಾದೇವೋ
ರೆಪ್ಪಿಯ ಚಾಲನೆಗೆ ಕಾದ ಕಣ್ಣೀರಾಗಿ
ಮುರಿದ ಮನದವರಾಗಿ ಕಾದೇವೋ ||

ಸೂತ್ರಧಾರ : ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು.
ಈಗ ಉರಲಿದ್ದವರು ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು, ಮುದುಕರು ಮಾತ್ರ.

ನಾವೆಲ್ಲರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆವು.
ನಮ್ಮ ತಲೆ ತುಂಬ ಯೋಚನೆಗಳಿದ್ದವು.
ಯೋಚನೆಗಳ ತುಂಬ ಅನುಮಾನಗಳಿದ್ದವು.
ಹಿಂದೆಂದೂ ಹಿಂಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂಥಾ ಬಾರಾಪಟ್ಟಿ ಹುಲಿ
ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿದರೂ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗೋದರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾರು
ವಾಪಸಾಗತಿದ್ದರು. ಈಸಲ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ದಾರೀ ನೋಡೇವಂದರ ನಮಗ ಕಣ್ಣಿರಲಿಲ್ಲ
ಯಾಕಂದರ ಚುಚಿದರ ಬೆರಳು ಸಿಗಬೀಳುವಂಥಾ
ಕತ್ತಲೆ ಹೊರಗಿತ್ತು, ಕರಿಯಜ್ಜ ಕರೈವನ ಗುಡ್ಯಾಗ
ಕುಂತಾವ ಇನ್ನೂ ಎದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಗೌಡ್ತಿ ತೊಲೆಬಾಗಿಲ ಹಿಡಕೊಂಡು ನಿಂತಾಕಿ
ಒಳಗ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ.
ಎಲ್ಲಾರು ನಿಟ್ಟುಸಿರ ಬಿಡತಿದ್ದರು. ಯಾರಿಗ್ಯಾರೂ
ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರ
ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡೋ ಸ್ಥಿತಿ ಒಳಗಿರಲಿಲ್ಲ.
ಕಡೀಕೂ ಕರೈವ್ವ ಕಾಪಾಡಿದಳು ಅಂದಿವಿ...
(ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೇ ಬೇಟೆಗಾರರು ಬರುವರು.)

ಮೇಳ : ಯಾಕೋ ಇಷ್ಟೊತ್ತಿನ ತನಕ?

ಒಬ್ಬ : ಏನು ಮಾಡೋದು, ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡ್ಡ ಆಡ್ಡ ಕತ್ತಲಾದದ್ದು ತಿಳೀಲಿಲ್ಲ.

ಮೇಳ ೨ : ಬ್ಯಾಟಿ ಸಿಕ್ಕಿತ ?

ಒಬ್ಬ : ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಇಲ್ಲೋ, ಮತ್ತ ನಾಳೆ ಹೋಗಬೇಕೋ ಏನೋ.

ಮೇಳ ೧ : ಗೌಡ್ರು ಬಂದರ?

ಇನ್ನೊಬ್ಬ : ಕಾಡಿನಾಗ ಎಲ್ಲೋ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರನ್ನ ಹುಡುಕೋದರೊಳಗೆ ಕತ್ತಲಾಯ್ತು. ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡ್ಡತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಂತಿ ತಿರಗತ್ತಿದ್ದರೋ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕರದಿವಿ, ಒದರ್ಯಾಡಿದಿವಿ – ಏನಂದರೂ ಗೌಡ್ರು ಸುಳಿವು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಹುಡುಕ್ತಾ ಹುಡುಕ್ತಾ ಅಡ್ಡಾಡುವಾಗ ಊರು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಬಂದಿವಿ. ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಹುಡುಕ್ಯಾಡಾಕ ಹತ್ಯಾರ. ಏನು ಮಾಯೇನೋ ಏನು ಮಾಟವೋ ಹಿಂದೆಂದೂ ಹಿಂಗ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಮಾಯವಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಖಾಲಿಯಾಗುವುದು.)

ಸೂತ್ರಧಾರ : ಎಲ್ಲಾರು ಬಂದ ಮ್ಯಾಲೆ ಗೌಡರು ಬಂದರು.

ದಣಿದಿದ್ದರು.

ಬೆನ್ನಿನ ಮ್ಯಾಲೇನೋ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಬ್ಯಾಟೀ ಹುಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದೀತು ಅಂದಿವಿ.

ಇರಲಾರದು ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಯಾಕಂದರ ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹಾಳ ಬಾವ್ಯಾಗ

ಅದನ್ನ ಚೆಲ್ಲಿ ಬಂದರು.

ಒಂದು ಕಹಳೆ ಕೂಗಿಲ್ಲ.

ಬಾಜಾಬಜಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲ.

ಹುಲಿ ಬೇಟೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಅಂತಿಲ್ಲ.

ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅಂತಿಲ್ಲ.

ಕಳ್ಳನ ಹಂಗು ಬಂದು ಮನಿ ಹೊಕ್ಕರು.

ಅವರು ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲೆ ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಿವಿ.

(ಗೌಡ ಬರುವನು, ಗೌಡ್ರು ಬಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಳು.)

ಗೌಡ್ರು : ಅಯ್ ಶಿವನ! ಬಂದೆಯಾ? ಬಾ! ನೀ ಹೋದಾಗಿನಿಂದ ಜೀವದಾಗ ಜೀವ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತೂ ದೇವರಿಗೆಲ್ಲ ಹರಿಕೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದೆ. ತಾಯಿ ಕಾಪಾಡಿದಳು.

(ಗೌಡ ದಣಿದವನಂತೆ ಕೂರುವನು.)

ಒಳಗ ನಡೀಯಲ್ಲ. ದಣಿದಿದ್ದೀ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಎರೀಲೇನು?

(ಗೌಡ ಅವಳಿಗೂ ಕೂರುವಂತೆ ಸನ್ನೆ ಮಾಡುವನು. ಮತ್ತು ಇದೇ ಮೊದಲ ಸಲವೆಂಬಂತೆ ಮನೆಯನ್ನೂ ಅವಳನ್ನೂ ನೋಡುವನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಮಗೊಂಡ ಬರುವನು. ಗೌಡ ಅವನನ್ನು ಇವನ್ನಾರು ಎನ್ನುವಂತೆ ನೋಡುವನು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಎಪ್ಪಾ, ಹುಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತೆ?

ಗೌಡ : ಹೂ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಎಲ್ಲಿ ಐತಿ?

ಗೌಡ : ಹಾಳ ಬಾವ್ಯಾಗ ಎಸದ ಬಂದೆ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ನೋಡತಿದ್ದೆ.

ಗೌಡ : ಕೆಟ್ಟ ಹುಲಿ ಅದು, ಅದನ್ನೋಡಿ ನೀ ಏನ ಮಾಡತಿದ್ದೆ?

(ರಾಮಗೊಂಡ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವನು.)

ಗೌಡ್ತಿ : ಮೈ ತಿಕ್ಕಲೇನು?

ಗೌಡ : ಬ್ಯಾಡ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಬ್ಯಾಡ ಬ್ಯಾಡ ಅಂದರ ನನ್ನ ಮಾತ ಮೀರಿ ಹೋದಿ. ನೀ ಹೋಗೋವಾಗ ಆರತ್ಯಾಗಿನ ದೀಪ ಆರಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಂಗೋ ಏನೋ ಅಂತ ಜೀವಾ ಕೈಯಾಗ ಹಿಡಕೊಂಡ ಕುಂತಿದ್ದೆ.

ಗೌಡ : ನನಗ ನೆನಪು ಇಲ್ಲ.

ಗೌಡ್ತಿ : ನಾ ನಿನಗ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲೇನು ನೆನಪಿಯೋದು ?

ಗೌಡ : ಹೌಂದಲ್ಲ!

ಗೌಡ್ತಿ : ಬಾವ್ಯಾಗ ಯಾಕ ಒಗದ ಬಂದಿ ? ಎದೆಗುಂಡಿಗಿ ತರತೀನಿ ತಿಂದೀಯಂತ ಹೇಳಿದ್ದಿ.

ಗೌಡ : ಹೌಂದ?

(ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ)

ಹುಲಿ ಅಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸ ಅದು. ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಕೊಲ್ಲಾಕ ಬಂದ. ದೇವರ ದಯೆ, ನಿನ್ನ ತಾಳೀ ಪುಣ್ಯ ಅಮತಿಟ್ಟಕ; ಬಜಾವಾಗಿ ಅದನ್ನ ಕೊಂದ ಬಂದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಅದರ ಸಾವಾಸ ಬ್ಯಾಡಂತ ಬಾವ್ಯಾಗ ಎಸದ ಬಂದೆ. ನಾಳೆ ಡಂಗುರ ಸಾರಬೇಕು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಏನಂತ?

ಗೌಡ : ಹಾಳ ಬಾವ್ಯಾಗ ಯಾರೂ ಹಣಕಿ ಹಾಕಬ್ಯಾಡ್ತೀ ಅಂತ. ಯಾರಿಗೊತ್ತು – ಮೊದಲನ ರಾಕ್ಷಸ. ಯಾವ ಮಾಯೇದಿಂದ ಯಾರನ್ನ ಹಿಡೀತಾನೋ? ಕೊಂದವನ ಸಂತಾನಂತೂ ಹಣಕಿ ಹಾಕಲೇಬಾರದು. ಬಾವೀ ಕಡೆ ಹೋಗಬ್ಯಾಡಂತ ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ತಾಕೀತ ಮಾಡು.

ಗೌಡ್ತಿ : ನೀ ಹೇಳಿದ್ದ ಕೇಳಿದರನ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟತೈತಿ, ನಾಳೆ ಕರೈವ್ಯಗ ಒಂದು ಕುರಿ ಕೊಡೋಣೇಳು.

(ಹೊರಗೆ ಹೆಂಗಸೊಂದು “ನನ್ನ ಕೂಸು ನನ್ನ ಕೂಸು” ಎಂದು ಚೀರಿ ಅಳುವುದು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ.)

ಗೌಡ : (ಹೆದರಿ) ಯಾರಿಗೇನಾಯ್ತು?

ಗೌಡ್ತಿ : ಏನಾಯ್ತೋ ಏನೋ! ಹೊರಗ ಎಂಥಾ ಕತ್ತಲಂತಿ. ರಾಮಗೊಂಡ ಮತ್ತ ಯಾಕ ಹೊರಗೊಂದ? ರಾಮಾ ರಾಮಾ-

(ರಾಮಗೊಂಡ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರುವನು.)

ಯಾರಿಗೇನಾಯ್ತೋ ಮಗ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕುರುಬರ ಗುಳ್ಳವನ ಮಗ ಉಸಿರಾಡೋದ ಮರತೈತಂತ, ಕರಿಯಜ್ಜನ ಹಂತ್ಯಾಕ ತಗೊಂಡು ಹೋದ್ದು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಹೌಂದ? (ಗೌಡನಿಗೆ) ನೀನೂ ನೋಡಾಕ ಹೋಗ್ತೀಯೇನು?

ಗೌಡ : ನಾ ಯಾಕ ಹೋಗಲಿ? (ರಾಮಗೊಂಡನಿಗೆ) ತೊಲಿಬಾಗಿಲಾ ಹಾಕೇತಿಲ್ಲ ನೋಡು, ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಹಾಕೊಂಡು ಒಳಗ ಬಾ.

(ಗೌಡ್ತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಗೌಡನನ್ನೇ ನೋಡುವಳು.)

ಆ ರಾತ್ರಿ ಏನೇನೋ ತಂದಿತ್ತು

ಸೂತ್ರಧಾರ : ಊರಿಗೂರನ

ಕತ್ತಲಾಗ ಅಡಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಏನೇನೋ ತಂದಿತ್ತು.

ಸಂಶಯ ತಂದಿತ್ತು, ಸೋಲು ತಂದಿತ್ತು.

ಎಂದೆಂದೂ ಮಾಗದ ನೋವು ತಂದಿತ್ತು.

ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾನೆಯೇನೋ ಬಂತು.

ಆದರ ಹೊಸ ಮುಂಜಾನೆ ಹೊಸ ಆಸೆ ತರಲಿಲ್ಲ.

ಊರಿನ ಮ್ಯಾಲ ಯಾವುದೋ ಮಾಯೆ
ಕವಿಧಾಂಗ ಮಂಜು ಬಿದ್ದಿತ್ತು,
ಇದ್ದಷ್ಟ ಬೆಳಕಿನಾಗ ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿದಿವಿ.
ಎಲ್ಲಾ ಅದಲ ಬದಲಿ ಆಗಿತ್ತು.
ಹುಡುಗರು ಮುದುಕರಾಗಿದ್ದರು.
ಹೋರಿಗಳು ಎತ್ತಾಗಿದ್ದವು.
ಮನಸ್ಸು ಮನಸ್ಸಿನ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡಗೆರೆ ಮೂಡಿದ್ದವು.
ಮನೆ ಮನೆ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡಗೋಡೆ ಎದ್ದಿದ್ದವು.
ನಮ್ಮ ನೆರಳು ನೋಡಿ ನಮಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಗತಿತ್ತು:
ಇವು ನಮ್ಮ ನೆರಳೇನು ಅಂತ -
ಇದು ನಮ್ಮ ಊರೇನು ಅಂತ -
ನಾವೆಲ್ಲ ನಾವೇನು ಅಂತ!

ಡಂಗರುದವ : ಕೇಳಿಪೋ ಕೇಳಿ, ಇಂದಿನಿಂದ ಯಾರೂ ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹಾಳ ಬಾವ್ಯಾಗ ಹಣಿಕಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಹಣಿಕಿ ಹಾಕಿದರ ಗೌಡರು
ದಂಡ ಶಿಕ್ಷಾ ಮಾಡತಾರೆಪೋ....

(ಇರಿಪ್ಯಾ, ಬಸ್ಯಾ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವರು.)

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಊರಿಗೇನೋ ಕೆಡಗಾಲ ಬಂದೈತಿ!

ಬಸ್ಯಾ : ಹೌಂದೋ ಏನೋ! ಅಜ್ಜನ ಮಂತ್ರ ಹುಸಿಹೋದದ್ದನ್ನ ನಾ ಇಲ್ಲಿತನಕ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ ಬಿಡು.

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಯಾಕ, ಏನಾಯ್ತು?

ಬಸ್ಯಾ : ಬೇಕಾದಂಥ ಉಸಿರು ಸಿಕ್ಕಿರಲಿ, ಅಜ್ಜ ಮಂತ್ರ ಹಾಕಿದರ ತಿರಿಗಿ ಬರತಿತ್ತು. ನಿನ್ನಿ ಗುಳ್ಳವ್ವನ ಕೂಸಿಗೆ ಅಜ್ಜ ಮೂರ ಸಲ ಮಂತ್ರ
ಹಾಕಿದರು ಜೀವ ಬರಲಿಲ್ಲ!

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಗುಳ್ಳವ್ವನ ಕೂಸು ಸತ್ತ ಹೋಯ್ತು?

ಬಸ್ಯಾ : ಮಣ್ಣಿ ಮಾಡಿ ಇಕಾ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದೆ. ಅದೇನೋ ಡಂಗುರ ಸಾರತಿದ್ದರಲ್ಲ?

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಹಾಳ ಬಾವ್ಯಾಗ ಯಾರೂ ಹಣಿಕಿ ಹಾಕಬಾರದಂತ.

ಬಸ್ಯಾ : ಯಾಕ?

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಕೊಂದ ಹುಲಿ ಅದರಾಗ ಎಸದ ಬಂದರಾಂತ ಗೌಡರು.

ಬಸ್ಯಾ : ಹಂಗಾದರ ಹುಲಿ ಕೊಂದರ ಗೌಡ್ರ? ನನಗೊತ್ತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಬಿಡು. ನಿನ್ನಿ ರಾತ್ರಿ ಅದೇನ ಹೊಯ್ತು ಕಂಡಿನೋ ಮಾರಾಯಾ! ರಾತ್ರಿ ಉಚ್ಚೇ ಹೊಯ್ಯಾಕಂತ ಎದ್ದಿದ್ದೇ ಹೊಯ್ ಹೊಯ್ಯೊದರಾಗ ನಾಕೈದ ಉಲ್ಕಿ ನಮ್ಮೂರ ಮ್ಯಾಗ್ಸ ಬೀಳಬೇಕ! ಎಲಾ ತಾಯಿ! ಏನ ಕೆಡಗಾಲ ಬಂತವಾ ಅಂತ ಮ್ಯಾಲ ನೋಡತೀನಿ, ಆಕಾಶ ಹಿಡಿದು ಯಾರೋ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿಧಾಂಗ, ಎಲ್ಲಾ ಚುಕ್ಕೆ ತೊಟ್ಟು ಕಳಚಿ ನಮ್ಮೂರ ಮ್ಯಾಲ ಬಿದ್ದಾಂಗಾಯ್ತು!... ಇರಿಪ್ಯಾ ಇದರರ್ತ ಏನಿದ್ದೀತು?

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಇನ್ನೇನಿದ್ದೀತೋ, ಉರ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ಯಾನಾಸ ಆಗತೈತಿ ಅಷ್ಟ.

ಬಸ್ಯಾ : ನಿನಗ ಹಂಗ್ಯಾಕನಿಸ್ತು?

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಯಾಕೋ ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲಪ್ಪ.

(ಇಬ್ಬರೂ ಮರೆಯಾಗಿ ಸೂತ್ರಧಾರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು.)

ಚಿಗುರೋ ದಯ ಚಿವುಟಿದರು

ಸೂತ್ರಧಾರ : ಅದಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು.

ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ದೊಡ್ಡ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳು ನಮಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದವು. ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಿ ಬಂದರ ಬೆರಗಿಗೆ ಸಾಯತೀವಂತಲೋ ಏನೊ ಒಂದೊಂದಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಮುಂದಾಗಿ, ಸಾಲಾಗಿ ಸಾಗಿ ಬಂದು ಎದೀಗೊದ್ದು ಒಳಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಮೂಡಿಸಿ ಹೋಗತಿದ್ದವು.

ಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಗುರತ ಹಿಡೀತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಯಾವ್ಯಾವೋ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೀತಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಅವರಿಗೆ ನೆಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಕರೆಯೋ ಹೆಸರು ನಮಗ ಸಮ್ಮತ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕರೆದಾಗೆಲ್ಲ ಹೆದರಿ ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡತಿದ್ದಿವಿ.

ಸಂಶೇದಿಂದ ಅವರೂ ನೋಡತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ರೇಗತಿದ್ದರು.

ಮನಸ್ಸಿನಾಗೆ ಕೇಳತಿದ್ದಿವಿ: ಹಿಂಗ್ಯಾಕ್ರಿ ಗೌಡರ? ಅಂತ.

ಆದರ ಅವರ ಉತ್ತರಾ ಕೊಡ್ತಾನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಖರೇ ಹೇಳಬೇಕಂದರ.

ನಾವೀಗ ಸಣ್ಣವರಾಗಿ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆಗಲೇ ಕಥೆಗಳಾಗಿದ್ದಿವಿ.

ವಾಡೇದೊಳಗೆ ರಾತ್ರಿ ಮೊದಲಿನ್ನಾಂಗ ಬೆಳಕು
ಇರತೀರಲಿಲ್ಲ. ಮ್ಯಾಲಿನ ದೇವರು ಹಣಕಿ ಹಾಕಿದರೂ
ಕಾಣಧಾಂಗ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯ ಕತ್ತಲೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲೇ ಬಂದು
ರಾಶಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಸುತ್ತಲಿನ ಕೆಟ್ಟ ದೆವ್ವಗಳೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದು
ಕುಹಕಗಳನ್ನ ಪಿಸಗುಡತಿದ್ದುವು.

ದುಃಸ್ವಪ್ನ ಕಂಡಾಗ ಕೂಸ ಚೇರತಾವಲ್ಲಾ-
ಹಾಂಗ ವಾಡೇದಾಗಿನಿಂದ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮಿ ಗೌಡ್ತಿ
ಚೀರಿದ್ದು ಕೇಳಿಸ್ತಿತ್ತು.

ಆದರ,

ಆ ತಾಯಿ ಕನಸಿನಾಗ ನಮಗ ಪ್ರವೇಶ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನಮಗಿದ್ದ ಆಶ್ರಯ ಒಂದೇ - ಕರಿಮಾಯಿ ಮರ.

ನಮಗೆಲ್ಲೋ ಗಾಯವಾಗಿತ್ತು, ಅದರ ಮ್ಯಾಲ
ಪಾರಂಬಿ ನೆರಳು ಕವಿದು ಅದು ಕಾಣದ ಹಾಂಗ
ಮಾಡತಿತ್ತು. ನೆರಳ ಬಿಟ್ಟ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದರ ಸಾಕು
ಗಾಯದ ಭಯ ನಮ್ಮನ್ನ ಮುಕ್ತಿ ತಿಂತಿತ್ತು.

ಅದರ ಗೌಡರಿಗೆ ಇದೂ ಸರಿಬರಲಿಲ್ಲ.

ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸಂಚ ಮಾಡತೀವಂದರು.

ಪಾರಂಬಿ ಮರದಡಿ ಹೊಂಚಿ ನಿಂತೇವಂದರು.

ಚಿಗುರೋ ದಯ ಚಿವುಟಿಬಿಟ್ಟರು.

(ಪಾರಂಬಿ ಮರದ ಬಳಿ ಕರಿಯಜ್ಜ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದಾನೆ. ರಾಮಗೊಂಡ ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಜ್ಜಾ

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಹೂ

ರಾಮಗೊಂಡ : ಆಕಾಶ ಕಡಕೊಂಡ ಮೈಮ್ಯಾಲ ಬಿದ್ದಾಂಗ ಕುಂತೀಯಲ್ಲ. ಯಾಕೆ?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ತಿಳೀವೊಲ್ಲಪ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನ ತಿಳೀವೊಲ್ಲದು?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಏನೇನೂ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅಂದರ?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಯಾಕೋ ಜೀವದಾಗ ಆರಾಮಿಲ್ಲೋ ತಮ್ಮಾ, ಎದಿ ಬಿರಧಾಂಗ ಆಗೇತಿ, ಕಣ್ಣು ಸಮ ಕಾಣವೊಲ್ಲ. ಎದರಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಎರಡೆರಡ ಕಾಣ್ತಾರೆ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಸೊಪ್ಪ ಹಿಂಡಿಕೊಂಡರ ಸಮ ಆದೀತು ಬಿಡು.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ನಾ ಇಂದ ಸಾಯತೀನೋ ಏನೊ.

ರಾಮಗೊಂಡ : (ಭಯ ಮತ್ತು ಆತಂಕಗಳಿಂದ) ಏನೇನೋ ಮಾತಾಡ್ತಿ ಬಿಡೆಜ್ಜ ನೀನು.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ತಮ್ಮಾ ಹೋಗಿ ತಾಯಿಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಾ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಾ ಇನ್ನೂ ಜಳಕಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಇರಲಿ, ತಾಯೀ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಾ.

(ರಾಮಗೊಂಡ ಹೋಗುವನು. ಹೋಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಯಜ್ಜಾ ಎಂದು ಚೀರುತ್ತ ಬರುವನು. ಕರಿಯಜ್ಜ ಬರುವನು. ಕರಿಯಜ್ಜ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವನು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಜ್ಜಾ! ತಾಯೀ ಮೂರ್ತಿ ಒಡದೈತಿ!

ಕರಿಯಜ್ಜ :

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನಾರ ಮಾತಾಡೆಜ್ಜಾ, ಕರಿಮಾಯೀ ಮೂರ್ತಿ ಬಿರದೈತಿ! ಅಪ್ಪಗ ಹೇಳಿ ಬರಲೇನು?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಏನೂ ಆಗಾಣಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಪ್ಪಗ ಹೇಳಿದರ ಒಡೆದದ್ದು ಒಂದಾಗತೈತಿ? ಇಂಥಾದ್ದೇನೋ ಆಗತೈತಿ ಅಂತ ನನಗನಿಸಿತ್ತು. ನಮ್ಮಂಥ ಭಕ್ತರಿದ್ದೂ ಎದಕ್ಕ ಬಂತು? ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಾಗ ತಾಯೀ ಭಕ್ತರಿದ್ದರು. ಪಾರಂಭಿ ಮರ ಮಾತಾಡಿಸ್ತಿದ್ದರು. ಗುಡ್ಡ ಗರ್ಜನಿ ಮಾಡೋ ಹಾಂಗ ಮಾತಾಡತಿದ್ದರು! ನಾವೂ ಇದ್ದೀವಿ, ತಾಯಿ ಬಿರದದ್ದನ್ನು ನೋಡ್ತಾ ಕುಂತೀವಿ!

(ಇರಿಪ್ಯಾ ಬರುವನು. ರಾಮಗೊಂಡ ಇರಿಪ್ಯಾನಿಗಿ)

ರಾಮಗೊಂಡ : ತಾಯೀ ಮೂರ್ತಿ ಬಿರದೈತಿ!

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಏನಂದಿ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಾ!

(ಇರಿಪ್ಯಾ ಸಂದೇಹದಿಂದ ಹೋಗುವನು. ಹೆಣ ಕಂಡ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಬರುವನು.)

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಗೌಡರ್ನ ಕರಕೊಂಬರತೀನಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅಜ್ಜ ಬ್ಯಾಡಂತಾನ.

ಇರಿಪ್ಯಾ : ಅದೂ ಖರೆ.

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಮರ ಕಡಿಯುವವರು ಬರುವರು.)

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಪಾರಂಬಿ ಮರ ಅಂದರ ಇದಸ ಏನಿ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೌದು, ಯಾಕ?

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಇದನ್ನ ಕಡ್ಯಾಕ ಕಳಿಸ್ಯಾರ ಗೌಡು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾವೂರವರು ನೀವು?

ಮರಕಟುಕ ೨ : ಬೆಳಗಾವಿ ಸಿಟಿ ಕಡೆಯವರು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅದಕ್ಕು ಇಷ್ಟ ಧೈರೆ ಮಾಡೀರಿ. ನಾನು ಗೌಡನ ಮಗ ರಾಮಗೊಂಡ-

ಮರಕಟುಕ ೨ : ನಮಸ್ಕಾರಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಾ ಹೇಳತೀನಿ ಪಾಪಸ್ ಹೋಗ್ರಿ.

ಮರಕಟುಕ ೨ : ಅಪ್ಪ ಮರ ಕಡೀರಿ ಅಂತಾನ. ಮಗ ಬ್ಯಾಡ ಅಂತಾನ. ನಾವು ನೋಡ್ರೀ - ಕೂಲಿಯವರು. ಕೆತ್ತಂದರ ಕೆತ್ತವರು, ಮೆತ್ತಂದರ ಮೆತ್ತವರು. ಕೆತ್ತಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಲಿ, ಮೆತ್ತಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಲಿ. ಈಗೇನು ಮರ ಕಡೀರಂತೀರೋ ಬ್ಯಾಡಂತೀರೋ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ, ವಾಪಸ್ ಹೋಗ್ರಿ ಅಂತ?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಸೊಥಾ ಗೌಡರ ಕಳಿಸಿದರೇನುಪ?

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಹೌದು, ಬೇಕಾದರ ಕೇಳಿ ಬ್ರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಆನೆಯಂಥಾ ಮರ ಕಡ್ಯಾಕ ನಮಗೇನು ಕೈಚಪಲೇನು? ಕೆಲಸಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೀವಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಎಂಥಾ ಮರ ಕಡಿಯೋ ದಕ್ಕ ದಿನಕ್ಕ ಒಬ್ಬಾವಗ ನಾಕಾಳಿನ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದ ಮರ ಇದು. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ತಾಯಿ ಇದರ ಬುಡದಾಗ ನೆನೆದಾಳೆ. ಆಳೋ ತಾಯಿ, ನಂಬಿದೋರಿಗೆ ನಿಜ ತೋರಿಸೋ ತಾಯಿ, ಆಕೀ ಮರ ಕಡಿಯೋದಕ್ಕೆ ಹೇಳತಾನಂದರ ನಿಮ್ಮಪ್ಪಗ ಏನೋ ಆಗಿರಬೇಕು. ಸೊಥಾ ತಾಯೀನು ಬಿರದ್ದಾಳೆ, ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗಾದರೂ ಏನ ಹೇಳಾಕಾದೀತು? (ಮರಕಟುಕನಿಗೆ) ಏನಪ್ಪಾ, ಸೊಥಾ ಗೌಡರನು ಕಳಿಸಿದರ?

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಮುಂಗಡ ಕೂಲಿ ಸಹಿತ ಕೈಯಾಗ ಹಿಡಕೊಂಡು ಬಂದೀವಿ. ವಾಪಸ್ ಹೋದರ ಬಿಟ್ಟಾರೇನಿ? ನೀವು ಹೋಗಿ ಗೌಡರನು ಕೇಳಬಾರದ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಜ್ಜಾ, ನಾ ಮನೀಗಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿ ಬರಲೇನು?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಧರೆಯ ಮ್ಯಾಲಿನ ಧರ್ಮ ಆರಿಹೋಗೇತ್ಯೊ ತಮ್ಮಾ! ಮೊದಲಾದರ ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಎದ್ದಾಗ ತಾಯೀ ಅಂತಿದ್ದ. ಬಿದ್ದಾಗ ತಾಯೀ ಅಂತಿದ್ದ. ಮಗ್ಗಲಾದರೂ ತಾಯೀ ಅಂತಿದ್ದ. ಹುಲಿ ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಹೋಗಿಬಂದಾ ನೋಡು, - ತಾಯೀನು ಕಸಕಡ್ಡಿ ಮಾಡಿಟ್ಟ. ಯಾವ ಭೂತ ಅವನೊಳಗ ಹೊಕ್ಕೈತೋ, ಇಲ್ಲಾ ಕಲಿಕಾಲ ಅವರ ಮೈ ತುಂಬೈತೋ, ನನ್ನ ಗುರುತ ಹಿಡೀವೊಲ್ಲ, ತಾಯೀ ಗುರುತಾ ಹಿಡೀಲಾರದವನು ನನ್ನ ಗುರುತ ಹೆಂಗ ಹಿಡಿದಾನು?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಹೌಂದ ಹೌಂದು, ಅವರ ಕಣ್ಣ ನೋಡಿದರ ನನಗೆ ಅಂಜಿಕಿ ಬರತೈತಿ. ಹೊಂಚಿದ ಚೂರಿಯಂಥಾ ಅವರ ಕಣ್ಣಿನ ನದರ ಬಿದ್ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮೈಗಿ ತೂತ ಬಿದ್ದಾಂಗ ಅನಸತೈತಿ.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಅವ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಒಳಗೊಳಗೆ ನಗತಾನ ಅಂತ ಅನಸತೈತಿ.

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಈಗ ಪಾರಂಬಿ ಮರ ಕಡೀತಾರ: ಏನ ಮಾಡೋಣು?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ನ್ಯಾಯ ಮಾಯವಾತಿಯೇ ತಾಯಿ!

ಪೂರಾ ಎಲ್ಲಾ ಅರೆಬರೆ ಆಗಿ ಹಂಚಿ ಹೋಧಾಂಗ,

ಉರಿಯೋ ಸೂರ್ಯ ಗಾಳಿಗಿ ಗಕ್ಕನ ಆರಿಧಾಂಗ ಅನಸತೈತಿ.

ಬೈಗೂ ಬೆಳಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲ ಒಂದೆ ಆಗಿ

ಕಣ್ಣ ರೆಪ್ಪೀ ಮ್ಯಾಲ ಹರದಾಡಿಧಾಂಗ ಅನಸತೈತಿ!

ಕಾಂಬೋದೆಲ್ಲ ಖಾಲಿ ಆಗಿ

ಅನಿಸಿದ್ದೆಲ್ಲ ನಿಜ ಆಗಿ

ಗಾಳಿಗೆ ಆಕಾರ ಬಂದೊ-

ಆಕಾಶ ನೀಲಿಗೆ ನಕ್ಷತ್ರವಾದೋ-

ಸುತ್ತೂ ದಿಕ್ಕಿನ ದೆವ್ವ ಬಂದು ಮರದ ಮ್ಯಾಲೆ

ನೆರಳ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಖರೆ ಕಾಣಧಾಂಗ

ಮಾಡ್ಯಾವು ತಾಯೀ!

ತಾಯೀ, ಎಲ್ಲಿದ್ದೀ? ಹೊರಗ ಬಾರು ಎವ್ವಾ!

(ಮರದೊಳಗಿಂದ ಸುಮಾರು ಲ ವಯಸ್ಸಿನ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಖುಷಿ ಖುಷಿಯಾಗಿ ನಗುತ್ತ ಬರುವಳು. ಕರಿಯಜ್ಜ ಅವಳು ಕರಿಮಾಯಿಯೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಭಾವುಕನಾಗುವನು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಪಾರಂಬಿಮರ ನೋಡುತ್ತಾ ಅಣಕಿಸುವಳು.)

ಹುಡುಗಿ : ಅಯ್ಯ, ನಿನ್ನ ಐಸಿರಿಯೆ! ಕೆಳಗೂ ಬೇರು, ಮ್ಯಾಗೂ ಬೇರು!

ಕೆಳಗ ನೆಲದಾಗೂ ಬೇರು

ಮ್ಯಾಲ ಆಕಾಶದಾಗೂ ಬೇರು!

ನೆಲದಾಗಿನ ಬೇರಿನಿಂದ ನೀರು ಕುಡೀತಾಳ

ಆಕಾಶದ ಬೇರಿನಿಂದ ಗಾಳಿ ಕುಡೀತಾಳ,

ಕೆಳಗಿನ ಬೇರಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲಾ ನೀರಿಲ್ಲಾ

ಮ್ಯಾಗಿನ ಬೇರಿಗೆ ಗಾಳಿಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಲ್ಲಾ.

(ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ಕುಳಿದಾಡುವಳು.)

ಕರಿಯಜ್ಜ ; ತಾಯಿ ಬಂದಳು! ತಾಯಿ ಬಂದಳು!!

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಏನಪಾ, ಇವಳು ನಿನ್ನ ತಾಯೀನ?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಹೌದು. ಪಾರಂಬಿ ಕರೆವ್ವ! ಕರಿಮಾಯಿ ಈ ಹುಡುಗಿ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದಾಳ! ಹೇಳು ತಾಯೀ, ಪಾರಂಬಿ ಮರ ಕಡೀಬ್ಯಾಡಂತ ಹೇಳು.

ಮರಕಟುಕ ೨ : ಛೇ ಛೇ ! ಏಳೀ ಕೂಸು, ಅಥಂಗಪ ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಆಗತಾಳ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಸುಮ್ಮನ ಕೇಳಲೇ.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಏಳೀ ಕೂಸಲ್ಲ ಅವಳು – ತಾಯಿ, ಕರಿಮಾಯಿ, ಜಗದಂಬಿ, ಕರೆವ್ವ! ಗುಂಡು ತೇಲಿಸುವಾಕಿ, ಬೆಂಡು ಮುಳುಗಿಸೋವಾಕಿ, ಮಹಾಮಾಯಿ!

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಇವನೊಳ್ಳೆ ಕರಿಮಾಯೀ ಚೇಲಾ ಗಂಟ ಬಿದ್ದಪಾ. ಅಪಾ, ನಿನ್ನ ತಾಯೀನ್ನ ಮಾತಾಡ್ತೀನಿ ಇರು. ಏ ಏ ಹುಡುಗಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬಾ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?

ಹುಡುಗಿ : ತಾಯಿ.

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಇಲ್ಲಿಗ್ಯಾಕ ಬಂದಿ?

ಹುಡುಗಿ : ಕರಿಯಜ್ಜ ಕರೆದ.

ಮರಕಟುಕ ೨ : ನಾವು ಈ ಮರ ಕಡೀಬೇಕಂತೀವಿ. ನೀ ಏನಂತಿ?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಬ್ಯಾಡಂತ ಹೇಳು ತಾಯಿ.

ಹುಡುಗಿ : ಬ್ಯಾಡ.

ಮರಕಟುಕ ೨ : ಕಡದರ ಏನ ಮಾಡತಿ?

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಸುಡತೀನಂತ ಹೇಳು ತಾಯಿ.

ಹುಡುಗಿ : ಸುಡತೀನಿ.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ಕೇಳಿದಿರೇನೋ ಕೇಳಿದಿರೇನೋ? ಈ ಮರಕ್ಕು ಒಂದ ಏಟ ಹಾಕಿದರೂ ನಿನ್ನ ಸತ್ಯ ತೋರಿಸ್ತೇನಂತ ಹೇಳು ತಾಯಿ.

ಹುಡುಗಿ : ನನ್ನ ಸತ್ಯ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ.

ಮರಕಟುಕ ೪ : ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸೆಷ್ಟು?

ಹುಡುಗಿ : ಎಂಟು. ನಾ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡೋಳಾಗಿಲ್ಲ.

ಮರಕಟುಕ ೪ : ಹಾಂಗಿದ್ದರ ನೋಡು, ಈಗ ಈ ಮರ ಕಡಿತೀವಿ. ಕಡಿದು ಅದರಾಗಿಂದ ನಿನಗೊಂದು ಕಿಲಕುದರೀ ಮಾಡಿಕೊಡ್ತೀವಿ. ನೀನು ರಾಜಕುಮಾರಿ. ಅದರ ಮ್ಯಾಲ ಕುಂತು ಆಕಾಶದಾಗ ಹಾರತಿ! ಹಾರ್ತ ಹಾರ್ತಾ ಕೆಳಗಿನ ಹೊಲ, ಮರ, ಗಿಡ, ಹೊಳೆ, ಗುಡ್ಡ ನೋಡತಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಗಿಣಿ ಹಾರಿ ಬರತ್ಯೆತಿ! ಅದನ್ನ ಕುದರೀ ಮ್ಯಾಲ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡತಿ!

ಹುಡುಗಿ : ರಾಜಕುಮಾರ ಬರಾಣೆಲ್ಲೇನು?

ಮರಕಟುಕ ೪ : ಬರದೇನು? ಗಿಣೀನೇ ರಾಜಕುಮಾರ!

ಹುಡುಗಿ : ಥೂ! ಗಿಣೀ ಜೋಡಿ ಹೆಂಗ ಮದುವೆ ಆಗೋದು?

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಗಿಣೀ ಮ್ಯಾಲ ಕೈ ಆಡಿಸ್ತೀಯಲ್ಲ, ನೋಡಿದರ ಅದರ ನೆತ್ತೀಮ್ಯಾಲೆಂದು ಮುಳ್ಳಿದೆ! ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮುಳ್ಳು ಕೀಳಬೇಕು. ಕಿತ್ತೆಯೋ ಗಿಣಿ ಹೋಗಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಆಗತಾನ!

ಹುಡುಗಿ : ಅವ ಏನೇನೆಲ್ಲಾ ಆಗತಾನ?

ಮರಕಟುಕ ೧ : ದೆವ್ವ ಆಗತಾನ! ರಾಕ್ಷಸ ಆಗತಾನ ! ದೇವರಾಗತಾನ ! ಬೇಕಾದರ ಗಿಣಿ ಆಗತಾನ! ಹುಲಿ ಆಗತಾನ !

ಹುಡುಗಿ : ಅದೆಲ್ಲ ನಾನೂ ಆಗಬೇಕು. ನನಗೆ ರಾಜಕುಮಾರ ಬೇಕು.

ಮರಕಟುಕ ೪ : ಅದೂ ಆದೀತು. ಅದೆಲ್ಲ ಅವನ ಮುಖವಾಡ. ಬೇಕಂದರ ಅವನ್ನ ಕಳಚಿ ನಿನಗೂ ಕೊಡತಾನ. ಅದರ ಅವನ್ನ ನೀ ಒಂದರ ಮ್ಯಾಲೊಂದು ಮುಖದ ಮ್ಯಾಲ ಹಾಕೊಂಡಿ ಅಂದರ, ರಾಜಕುಮಾರ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣೋದs ಇಲ್ಲ. ನೀ ಒಬ್ಬಂಟಿ ಆಗತಿ.

ಹುಡುಗಿ : ನನಗ ರಾಜಕುಮಾರ ಬೇಕು.

ಮರಕಟುಕ ೧ : ರಾಜಕುಮಾರ ಬೇಕಂದರ ನೀ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಆಗಬೇಕು.

ಹುಡುಗಿ : ಆಗತೀನಿ, ನನಗ ರಾಜಕುಮಾರ ಬೇಕು.

ಮರಕಟುಕ ೧ : ರಾಜಕುಮಾರ ಬೇಕಂದರ ನೀ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಆಗ ಕೀಲ ಕುದರಿ ಹತ್ತಬೇಕು.

ಹುಡುಗಿ : ಕೀಲಕುದರಿ ಹತ್ತತೀನಿ.

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಕೀಲಕುದರಿ ಬೇಕಂದರ ಮರ ಕಡೀಬೇಕು. ಕಡಿಯೋಣವ?

ಹುಡುಗಿ : ಕಡೀರಿ ಹಂಗಾದರ.

ಕರಿಯಜ್ಜ : ತಾಯೀ! ತಾಯೀ! ಏನ ಹೇಳಿದೆ ತಾಯಿ!

ಹುಡುಗಿ : ನನಗ ರಾಜಕುಮಾರ ಬೇಕು.

ಮರಕಟುಕ ೨ : ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಯ್ತು, ಇನ್ನು ಮರ ಕಡೀಬೊದಲ್ಲ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ತಾಳಜ್ಜ, ಅಪ್ಪನ್ನ ಕರಕೊಂಬರತೀನಿ (ಓಡಿಹೋಗುವನು).

ಮರಕಟುಕ ೧ : ಮರ ಕಡಿದು ಕೀಲಕುದರೀ ಮಾಡಿ ಕರೀತೀವಿ. ಅಲ್ಲೀತನಕ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಆಡಿಕೋ ಹೋಗು. ಬರ್ರೆಪ.

(ಹುಡುಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವಳು. ಮರ ಕಡಿಯುವವರು ಮರ ಕಡಿಯತೊಡಗಿದಂತೆ ಕರಿಯಜ್ಜ ಮರದ ಹಾಗೇ ಕುಸಿಯುವನು.)

ಮೂಡಿದ ನೆರಳು

ಮೇಳ : ಏ ಕುರುಬರಣ್ಣ!

ಸತ್ಯುಳ್ಳ ಶರಣಾ

ಕಾಪಾಡೊ ಕುರಿಗಳನಾ | ಮಾಡುವೆ ನಮನಾ ||ಪ||

ಗಿರಿವ ಏರಿಗೆ ಬಂದು ಕುರಿ ಹಿಂಡು ನಿಂತಾವ

ಕೋಲು ಕುರುಬನ ಕಾವಲಿರದೆ

ನಿಲ್ಲಲಾರೆವು ಶಿವನೆ ಸುಳಿಯಲಾರೆವೋ ಮುಂದೆ
ದಮ್ಮಯ್ಯ ದಯವಾಗೋ ತಂದೆ.
ಹಳೆಯ ದೊಡ್ಡಿಯ ಗುರುತ ಮರತೇವೋ ಕಳಕೊಂಡು
ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಮರುಳಾದೇವಣ್ಣ||

ಪಡುವಣದ ಹುಲಿರಾಯಾ ಕುರಿಯ ವೇಷವ ಧರಿಸಿ
ನಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾರ್ತಕವಾದ
ಕಲ್ಯಾಣದ ಬೆಳಕಾರಿ ಪ್ರಳಯದಲಿ ನಿಂತೇವೋ
ಬ್ಯಾಟಿಗೊಂಬುವ ಮಿಕದ ಹಾಂಗ
ಸಂದೇಹ ಸುಳಿದಾವು ಎಲ್ಲರ ಯಾರೊ ಕರಣಾ
ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುವ ಕುರಿ ಹುಲ್ಲುಗುರು ಮನೆದಾವೋ
ಕದಗಳಿಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡಿಯೊಳಗಾ||

(ಸ್ಮಶಾನ, ಇರಿಪ್ಪಾ, ಬಸ್ಯಾ, ಪ್ರಭು ಗೋರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ.)

ಬಸ್ಯಾ : ಚಂದ್ರನಿಗೇನು ರೋಗ ಬಂತೋ, ಮೂಡೇ ಇಲ್ಲ.

ಬಾಳ್ಯಾ : ಮೂಡಿದರೂ ಬೆಳಕ ಚೆಲ್ಲೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಗಲಿ ಸೂರ್ಯನಂಥಾ ಸೂರ್ಯ ಕೂಡಾ ಕೊಳತ ಹಣ್ಣಿನ್ನಾಂಗ ಕಾಣತಾನಂದರೆ!

ಬಸ್ಯಾ : ಭೂಮಿಗೂ ಜ್ವರ ಬಂದಾವೇನೋಡೋ ಮಾರಾಯಾ, ಇಷ್ಟ ರಾತ್ರಿ ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಬೆಚ್ಚಗೈತಿ.

ಪ್ರಭು : ಕರಿಯಜ್ಜ ಸತ್ತದ್ದ ನೋಡಿ ರಾಮಗೊಂಡ ಹುಚ್ಚಾಗ್ಯಾನ.

ಬಾಳ್ಯಾ : ಹೌಂದ್ವೊಂದು, ಪಾಪ, ರಾಮಗೊಂಡ ಯಾವತ್ತೂ ಮುದುಕನ ಹಂತ್ಯಾಕ ಇರತಿದ್ದ. ಘನ ಮಾತಾಡವರು ಇಬ್ಬರೂ. ರಾತ್ರಿ ದೆವ್ವ
ಓಡಾಡೋ ಯಾಳೆ ಆದರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತಾಡ್ತ ಪಾರಂಬಿ ಮರದ ಹಂತ್ಯಾಕ ಕುಂತಿರತಿದ್ದರು.

ಬಸ್ಯಾ : ಮುದುಕ ಸತ್ತನಲ್ಲ, ನಮ್ಮಪ್ಪನ್ನ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಕಳ ಕೊಂಡಾಂಗಾಯ್ತು! ಮರ ಕಡೀದಿದ್ದರ ಮುದುಕ ಇನ್ನೆರಡ
ದಿನ ಬದಿಕ್ಕಿರತಿದ್ದನೋ ಏನೋ!

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಆ ಹುಡುಗಿ ಬಂದಾಗ ಖರೆ ಖರೆ ಕರಿಮಾಯೀನೇ ಹಾಂಗ ಬಂದಳಂತ ನಾ ತಿಳಕೊಂಡೆ

ಬಸ್ಯಾ : ನಾನೂ ಹಾಂಗೇ ಅಂದಕೊಂಡೆ, ಯಾರು ಆ ಹುಡುಗಿ?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ ತಗಿ, ನಮ್ಮ ಊರಾಗ ಆ ಹುಡುಗೀನ್ನ ನೋಡೇ ಇಲ್ಲ ನಾನು.

ಬಸ್ಯಾ : ಮತ್ತೆ ಹೆಂಗ ಬಂದಳು?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಹೆಂಗೇನು – ಕರಿಮಾಯೀನು ಇರಬೇಕು.-

ಬಸ್ಯಾ : ಕರಿಮಾಯಿ ಆದರ ಮರ ಕಡಿಯೋನ ಮಾತಿಗಿ ಮರುಳಾಗತಿದ್ದಳು?

ಬಾಳ್ಯಾ : ಹೆಂಗೇನೂ ಅನಬ್ಯಾಡವೋ, ಗೌಡ ದೇವರಿಗೂ ಮೋಸ ಮಾಡಬಲ್ಲ.

ಇರಿಪ್ಪಾ : ನೀ ಏನು ಹೇಳು, ಕರಿಯಜ್ಜಿನ್ತಾಂಗ ವಿನಾಕಾರಣ ಸತ್ತವರನ್ನು ನಾ ಕಂಡಿಲ್ಲವು.

ಪ್ರಭು : ಅಥೆಂಗ ವಿನಾಕಾರಣ ಅಂತೀಯೋ? ಪಾರಂಬಿ ಮರ ಕಡೀ ಬ್ಯಾಡರಿ ಅಂತ ಸತ್ತ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕೊಳಬಳ್ಳೀ ಮ್ಯಾಲ ಕುಡಗೋಲ ನೆರಳಾಡತಾವಂತ ಹೇಳಿ ಸತ್ತ, ಇನ್ನು ಹೆಂಗ ನಾಯಬೇಕಪ? ಉಳಿದವರ್ಹಾಂಗ ಹುಳೀಮಜ್ಜಿಗಿ ಕುಡಿದಿದ್ದಕ್ಕ, ನೋಣ ಕಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕ ಸತ್ತನೇನು? ಬೇಕಾದರ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಗೌಡನು ಕಾರಣ ಅನ್ನು ಒಪ್ಪತೀನಿ.

ಬಾಳ್ಯಾ : ಗೌಡನ ದರ್ಬಾರಂದರ ಹೆಂಗಂದಿ? ಸುಡಗಾಡಧಾಂಗ. ಅವ ಅದರ ರಾಜಾ. ನಾವೆಲ್ಲ ಅರ್ಧ ಸುಟ್ಟ ಹೆಣ. ಅವ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡದ ಕೂಡಲೇ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಮುಂದ ಹೋಗಿ ಕೂರುತೀವಿ. ಅವ ಏನೇನೋ ಮಾತಾಡತಾನ. ನಮಗೊಂದೂ ತಿಳಿಯಾಣಿಲ್ಲ, ಆದರ ನಮ್ಮ ಕತ್ತ ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಂಧಾಂಗ ತೂ ಗ ತಾ ವ. ಖರೆ ಅಂತೀಯು, ಸುಳ್ಳಂತೀಯು?

ಬಸ್ಯಾ : ಖರೆ, ದೆವ್ವಿನಂಥಾ ದೆವ್ವ ಸಹಿತ ಗೌಡನ ಮುಂದ ನಿಲ್ಲಾಕ ಹೆದರತಾವೋ ಏನೋ!

ಪ್ರಭು : ಕರಿಯಜ್ಜಿ ಒಬ್ಬಾವನು ಗೌಡನೆದುರಿಗೆ ಮಾತಾಡತಿದ್ದ ಆದರ ಅವನೂ ಹೆಣಧಾಂಗ ಕಾಣತಿದ್ದ. ಆದರ ಅವನ ನಮಗ ಫರ್ಕ ಇಷ್ಟ: ಅವ ತಾಜಾ ಹೆಣಧಾಂಗ ಕಾಣತಿದ್ದ.

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಒಂದು ಚಿಕ್ಕೇನೂ ಕಾಣವೊಲ್ಲಲ್ಲೋ ಮಾರಾಯಾ. ಅವೂ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ ಮಲಗ್ಯಾವೋ ಏನೋ!

ಬಸ್ಯಾ : ಗೌಡ ಬಂದ, ಸುಮ್ಮನ ಕುಂತಕ.

(ಎಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುವರು. ರಾಮಗೊಂಡ ಬರುವನು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಪರಬೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಣ ತರಲಿಲ್ಲೇನೋ?

ಪ್ರಭು : ಎಲಾ ಶಿವನೇ! ನೀ ಗೌಡ ಅಂತ ತಿಳಿಕೊಂಡಿವಲ್ಲೋ ಮಾರಾಯಾ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕಣ್ಣು ನೆತ್ತಿಗೆರ್ಯಾವೇನಲೇ?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ನನಗೂ ಅದು ಹೊಯ್ಯತಂದರ! ಔನಡ, ಕತ್ತಲಿ, ಪಾಟೀ ಮ್ಯಾಗಿನ ಅಕ್ಷರ ಅಳಿಸಿಧಾಂಗ ಎಲ್ಲಾ ಗುರುತು ಅಳಿಸಿ ಹಾಕೇತಿ, ಕಾಣಬಾರದ? ಹೋಗಲಿ, ಹೆಣ ಯಾಕ ತರಲಿಲ್ಲ? ನೀನು ಹೊರಸಿಕೊಂಡ ಬರಿಯಂತ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾದ ಕುಂತಿವಿ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಆ ಕಡೆ ನಾ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಸೀದಾ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದೆ. ಯಾಕ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲೇನು?

ಪ್ರಭು : ಬಂದಾರು ತಡಿ, ಮುದುಕನ್ನ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಾಕ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಹೆಣ ಆದರೂ ಚಂದ ಮಾಡೋಣ. ಏ ಇರಿಪ್ಯಾ, ಬಸ್ಯಾ ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿ ಹೆಣ ತರತೀರೇನು? ಬೇಕಾದರ ಬಾಳ್ಯಾನ್ನೂ ಕರಕೊಂಡ ಹೋಗ್ರಿ.

ಬಸ್ಯಾ : ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲೆ ಇರಿ ಹಂಗಾದರ.

(ಇರಿಪ್ಯಾ, ಬಸ್ಯಾ ಮತ್ತು ಬಾಳ್ಯಾ ಹೋಗುವರು. ತುಸು ಹೊತ್ತು ನೀರವ)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಪರಬೂ

ಪ್ರಭು : ಹೂ

ರಾಮಗೊಂಡ : ನನಗೂ ಸಾಯಬೇಕನಸತ್ಯೆತಿ.

ಪ್ರಭು : ಥೂ ಒಳಿತನ್ನು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕರಿಯಜ್ಜನ್ನ ನಾವು ಕೈಯಾರೆ ಕೊಂದಿವಂತ ಅನ್ನಿಸೋದಿಲ್ಲೇನು?

ಪ್ರಭು : ಖರೆ ಹೇಳಬೇಕಂದರ ನಿಮ್ಮಪ್ಪನು ಕೊಂದ. ಮರ ಕಡೀದಿದ್ದರ ಮುದುಕ ಬದುಕಿರತ್ತಿದ್ದ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನೀವೆಲ್ಲ ಯಾಕ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಿರಿ?

ಪ್ರಭು : ಅದ ಸ ತಿಳೀವೊಲ್ಲ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಖರೆ ಹೇಳತೀನೋ ಪರಬು. ನನಗೇನಾಗ್ಯೆತೋ ತಿಳೀವೊಲ್ಲ. ಏನೇನೋ ಭಾವನೆ ಉಕ್ಕತಾವ. ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮೂಕನಾಗೀನಿ. ಥಣ್ಣಾಗ್ಯಾವ. ಬಿಸಿರತ್ತ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಹಾಡು ಕಲಿಸತೈತಂತ, ನನಗೋ ಬೈಗಳ ಕಲಿಸತಾ ಇದೆ. ಆದರ ಯಾರನ್ನ ಬೈಬೇಕಂತ ತಿಳೀವೊಲ್ಲ. ಏನ ಮಾಡಲಿ? ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಹೋಗಿ ಬಂದಾಗಿಂದ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬದಲಾಗ್ಯಾನ ಅಂತಾರ. ಹೆಂಗ ಬದಲಾಗ್ಯಾನ? ಎಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗ್ಯಾನ? ತಿಳೀವೊಲ್ಲ. ನಿಮಗ ತಿಳಿದಿದ್ದರ ನೀವ್ಯಾಕ ತಿಳಿಸಬಾರದು? ಮರ ಕಡಿದದ್ದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಆ ಮರ ಎಂದೋ ಸತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಬೇರಿನಾಗ ವಿಷ ಸೇರಿತ್ತು. ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿ ಬಂದ ದಿನಾನು ಪಾರಂಬಿ ಮರದ ಚಿಗುರು ಬಾಡಿತ್ತು. ನೀವ್ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕರಿಯಜ್ಜಗ ಹೇಳಿದೆ, ಹೌದಂದ. ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವಳೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಅರೆಹುಚ್ಚಿ! ಏನಿದರರ್ಥ?

ಪ್ರಭು : ನನಗೂ ಅದ ಸ ತಿಳೀವೊಲ್ಲೋ ಮಾರಾಯಾ!

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ "ಅಯ್ಯೋ ಅಪ್ಪಾ ಸತ್ತಿನೋ" ಎಂದು ಕಿರುಚುತ್ತಾ ಇರಿಪ್ಯಾ ಬರುವನು.)

ಪ್ರಭು : ಯಾಕೋ ಏ ಇರಿಪ್ಯಾ?

ಇರಿಪ್ಯಾ : (ನಡುಗುತ್ತ) ಪರಬೂ, ದೆವ್ವ ಕಂಡಿನೋ!

ಪ್ರಭು : ದೆವ್ವ! ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಹಾಳ ಬಾವೀ ಹಂತ್ಯಾಕ!

ಪ್ರಭು : ಸೂಳೀಮಗನ, ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ್ರಂತ ಗೌಡು ಡಂಗುರ ಸಾರಿಲ್ಲೇನೊ?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ದೂರದಾಗ ಇದ್ದಿನೋ ಮಾರಾಯಾ!

ಪ್ರಭು : ಹೆಂಗಿತ್ತು?

ಇರಿಪ್ಪಾ : (ರಾಮಗೊಂಡನನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತ) ಥೇಟ ಗೌಡರ್ಹಾಂಗ ಇತ್ತೊ ಎಪ್ಪಾ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಸುಳೀಮಗನ, ನಮ್ಮಪ್ಪನ್ನ ನೋಡೀಯೋ ಏನೋ!

ಇರಿಪ್ಪಾ : ದೇವರಾಣಿ! ಕರಿಮಾಯಿ ಆಣಿಯೋ ಎಪ್ಪಾ!

ಮೊದಮೊದಲು ನಾನು ಹಾಂಗ್ಸ ಅಂದಕೊಂಡೆ. ನಮ್ಮ ಗೌಡರು ಈ ಯಾಳೇದಾಗ ಇಲ್ಲಿಗ್ಯಾಕೆ ಬಂದಾರಪಾ ಅಂತ ನೋಡತೀನಿ, – ಮುಗಿಲಿಗೆ ನೆಲಕ್ಕ ಏಕಾಗಿ ನಿಂತೈತಲ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನವ್ವನ, ಖರೇ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನ ಇದ್ಸ ಗೋರ್ಯಾಂಗ ಮುಚ್ಚತೇನ ಮಗನ!

ಇರಿಪ್ಪಾ : ನಾ ಯಾಕ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಲೋ ಮಾರಾಯಾ? ಕೆಂಪ ಹೆಡಿಗಿ ರುಂಬಾಲ ಸುತ್ತಿತ್ತು, ಜರಿ ಅಂಗಿ, ದಡಿ ಧೋತರ, ಹಣಿ ಗಂಟ ಹಾಕಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಅಡಿವ್ಯಾಗ ಹುಲಿ ಸಿಗದೇ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಗೌಡರು ಹಿಂಗ್ಸ ಹಣಿ ಗಂಟ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಏನೋ ಹೇಳತೀನಿ ಬಾ ಅನ್ನವರ್ಡಾಂಗ ಕೈಮಾಡಿ ಕರ್ಯಾಕ ಹತ್ತಿತ್ತು. ಸತ್ತಿನೋ ಎಪ್ಪಾ ಅಂತ ಓಡಿಬಂದೆ. ಬೆನ್ನಹತ್ತಿ ಬಂತೇನೋ ಅಂತ ತಿರಿಗಿ ನೋಡಿದೆ, ಹಾಳಬಾವ್ಯಾಗ ಲಯ ಆಗತಿತ್ತು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಈಗ ಹಾಳ ಬಾವಿಗಿ ಹೋದರ ಸಿಕ್ಕೀತೇನಲೆ?

ಇರಿಪ್ಪಾ : ಏನೋಪ್ಪ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಮಗನ, ಸುಳ್ಳಾದರ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣ ಕೀಳತೀನಿ.

ಪ್ರಭು : ಇರಿಪ್ಪಾ ಹಾಂಗ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಾವಲ್ಲ ತಗಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ತಡಿ, ಹಂಗಾದರ ಹೋಗಿ ಬರತೀನಿ.

ಪ್ರಭು : ದುಡುಕಿನ ಕೈಯಾನ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಕಂಡೀತು ಕಾಣಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅದೇನಂಬೋದನ್ನ ಬರೋಬರಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡೂಣಂತ. ನೀ ಈಗಲೇ ಇಷ್ಟು ಅವಸರ ಮಾಡೋದು ಚೆಲೋ ಅಲ್ಲ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಪರಬು, ಇದರಾಗೇನೋ ಗುಟ್ಟು ಇದ್ದಾಂಗೈತಿ, ನೋಡಿ ಬರತೀನಿ.

ಪ್ರಭು : ಒಬ್ಬನ ಹೋಗಬ್ಯಾಡ. ನಾನೂ ಬರ್ತೀನಿರು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ದೆವ್ವಿಗೆ ಹೆದರೋದಿಲ್ಲ. ನೀ ಏನೂ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ.

(ರಭಸದಿಂದ ಒಬ್ಬನೇ ಓಡಿಹೋಗುವನು.)

ಸತ್ಯದ ನೆರಳು

(ಓಡಿಬಂದ ರಾಮಗೊಂಡ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಣೆಕೆ ಹಾಕುವನು)

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಾನು ಶಿವಾಪುರದ ಗೌಡ ರಾಯಗೊಂಡನ ಮಗ ರಾಮಗೊಂಡ. ನಾ ಕೇಳತೀನಿ : ಎಲಾ ಭುತವೇ, ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹೊರಗ ಬಾ.

(ಬಾವಿಯಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ, ಭಯಂಕರ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಇರಿಪ್ಪಾ ವರ್ಣಿಸಿದಂಥ ಭೂತ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾರು ನೀನು ? ಖರೆ ಹೇಳು.

ಭೂತ : ನನ್ನ ಮಾತನ್ನ ಕೇಳು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕೇಳೀನಿ, ಆದರ ಮೊದಲು ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡು. ಯಾಕ ನಮ್ಮಪ್ಪನ ರೂಪ ತೊಟ್ಟು ಬಂದೆ? ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಗೇನೈತಿ? ಯಾವ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಪ್ಪನ ರೂಪ ತೊಟ್ಟೀದಿ?

ಭೂತ : ರಾಮಗೊಂಡಾ, ಕಣ್ಣ ತಗದ ನೋಡೋ - ನಾ ನಿನ್ನ ತಂದೆ, ರಾಯಗೊಂಡ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಈಗಷ್ಟು ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಮನ್ಯಾಗ ನೋಡಿ ಬಂದೀನಿ. ಇಗ ಅವನ ಭೂತಾ ನೋಡತೀನಂದರ ಹೆಂಗ ನಂಬೋದು? ಕಳಕೊಳ್ಳದೇ ಇರೋ ತಂದೀನ್ನ ಕಳಕೊಂಡ ಹಾಂಗ ಮಾತಾಡೋದು ಹುಚ್ಚತನ, ಇಲ್ಲ ಅಪಶಕುನ. ನೀನು ನನ್ನ ತಂದೆಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಂಗ ಬಂದೆ? ನಿಜ ಆಗಿದ್ದೋನು ಹೆಂಗ ಭೂತವಾದೆ?

ಭೂತ : ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವನು ರಾಕ್ಷಸ! ನಾನು ನಿನ್ನ ನಿಜವಾದ ತಂದೆ, ಭೂತವಾಗಿದ್ದೀನಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಭೂತಗಳೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಹುದು.

ಭೂತ : ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿ ಬಂದ ಮ್ಯಾಲ ಅವನ ನಡವಳಿಕ್ಕಾಗ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗೇ ಇಲ್ಲೇನು?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೌದು, ಆಗೇದ. ಆದರ ಅದು ಮಾಯಾಮಾಟದಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಭೂತ : ರಾಮಗೊಂಡ, ನೀನು ನನ್ನ ವೀರೈಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ಖರೆ ಆದರ ಹೊಕ್ಕಳ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡು, ಅಂತಃಕರಣದ ಕಣ್ಣು ತಗದ ನೋಡು. ನಿ ನನ್ನ ಮಗ; ನಾ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಭೂತ. ನನ್ನ ಕಥೆ ಕೇಳಿ ನೀನು ಕಣ್ಣೀರು. ಸುರಿಸಲಿ ಅಂತ ಹೇಳತಾ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ತವನ ಆತ್ಮ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳೋದಿಲ್ಲ, ನಂಬು. ಇಂದಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಡವಿಗೆ ಏಳಪಟ್ಟ ಹುಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಾಕ ಹೊಂಟ ನಿಂತೆ. ನೀನೂ ಬರತೀನಿ ಅಂದಿ. ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಕನಸ ಬಿದ್ದೈತಿ, ಈ ಸಲ ಬರಬೇಡ ಅಂದೆ, ನೆನಪಿದೆಯಾ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೌದು.

ಭೂತ : ಆದರ ಅದು ಹುಲಿಯಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸ! ಮೋಸ ಮಾಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಜನರಿಂದ ಆಗಲೋ ಹಾಂಗ ಮಾಡಿದ. ನನ್ನ ಕೊಂದು ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ಎಲ್ಲಾ ಈ ಹಾಳಬಾವ್ಯಾಗ ಚೆಲ್ಲಿದ. ನನ್ನ ಹಾಂಗ್ ಆಗಿ ಉರ ಸೇರಿದ. ಇಲ್ಲಿ ನಾ ಭೂತವಾಗಿದ್ದೀನಿ. ಅಲ್ಲಿ ಉರ ಆಳಾಕ ಹತ್ಯಾನ. ನಿನಗ ಇನ್ನ ಹೆಂಗ ಹೇಳಲೋ ಮಗನ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ದೇವರ ಹೆಂಗ ನಂಬಲಿ? ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಅವನೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಕಣ್ಣ ನಂಬಲಾ? ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಮಾತು ಖರೇ ಅನಸ್ತದ. ನಿನ್ನ ನಂಬಲಾ?

ಭೂತ : ಆ ದಿನದಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಅರೆಹುಚ್ಚಿ ಆದಳು, ಉರು ಬದಲಾಯ್ತು, ಜನ ಬದಲಾದರು. ಗೌಡ ಬದಲಾಗ್ಯಾನಂತ ಜನ ತಂತಮ್ಮೊಳಗ ಮಾತಾಡ್ತಾ ತಮಗ ತಾವು ಚಾಡೀ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಾ ಕೂತರು. ಇದನ್ನಾದರೂ ನಂಬತೀಯ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಿಂದ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಒಡೆದುಬಿಟ್ಟೆ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನ ನಾನು ನಂಬದ ಹಾಂಗ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಒಡೆದೊಡೆದು ಕಾಣಿಸ್ತ ಇದೆ. ನನಗ ನಾನು ಇಬ್ಬರಾಗಿ ಕಾಣಿಸ್ತ ಇದ್ದೀನಿ. ಎರಡೂ ಸತ್ಯಗಳನ್ನ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚೋದು ಹೆಂಗ?

ಭೂತ : ಮೂಡದಿಕ್ಕಿನ ಏಳುಕೊಳ್ಳದಾಗ ಒಂದು ಆಲದ ಮರ ಐತಿ. ಮರದ ಪೊದರಿನಾಗೊಂದು ಕತ್ತಲದ ಅರಮನಿ ಐತಿ. ಅಲ್ಲಿ ಪಂಜರದಾಗ ಒಂದು ಗಿಣಿ ಐತಿ. ಅದರಾಗ ಅವನ ಜೀವ ಐತಿ. ಅದನ್ನ ಕೊಂದರ ಅವ ತನ್ನ ನಿಜರೂಪದಾಗ ಸಾಯತಾನ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಶರಣ ಇದ್ದಾನ. ಅವ ಮಂತ್ರಿಸಿದ ನೀರು ಕೊಡತಾನ. ದನ್ನ ತಂದ ನನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರ ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗತೈತೋ ಮಗನ. ಹುಷಾರ್‌ಹುಡುಗ, ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದ ಹಿಂದ ಸೈತಾನರನ್ನ ಕಾವಲಿಗಿಟ್ಟಾನ ರಾಕ್ಷಸ!

(ಭೂತ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾವುದು ನಿಜ, ಯಾವುದು ಸುಳ್ಳು? ಇದು ಮನೆಯೋ ಬಾವಿಯೋ? ಇವೆಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನ ಗೊಂದಲಿಸಿ ಗೊಂದಲ ಹಾಕತಾವ, ಏನ ಮಾಡಲಿ? ಏಳುಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋವಷ್ಟು ತಾಂತ್ರಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯ ಈಗಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬಯಲಾಟದ ಬಣ್ಣ ದಾಟಿ ಎಲ್ಲರ ನಿಜ ಮುಖ ಕಾಣಬೇಕು. ನೆರಳಿದ್ದವರು ನೆರಳಾಗಿ, ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ ಕೈ ಕೆಂಪಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಇದನ್ನ ತಿಳಿಯುವ ಸಮೀಪದ ದಾರಿಯೆಂದರೆ ತಾಯಿಯೇ! ತಾಯೀ-ತಂದೆಯ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಆತ್ಮ ಬೆಸೆದವಳು, ದೇಹಕ್ಕೆ ದೇಹ ಬೆಸೆದವಳು. ಸತ್ಯ ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂಚು ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲೇಬೇಕು. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೀನು ಅರೆಹುಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರಬೇಕು. ಇಕೋ ನಿನ್ನ ಭೇಟಿ ಈಗಲೇ ಈ ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು.

(ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ಪಕ್ಕದ ಮರವೇ ಮುದುಕಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.)

ಮುದುಕಿ : ನನ್ನ ಕೇಳಿದರ, ನಾ ನೀನು ಆಗಿದ್ದರ ಬೆಳಕು ಮೂಡೋ ತನಕ ಕಾಯತಿದ್ದೆ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾಕ?

ಮುದುಕಿ : ಯಾಕಂದರ ನಿಮ್ಮವ್ವ ಮಲಿಗ್ಯಾಳ? ಮಲಗಿ ಕನಸ ಕಾಣಾಕ ಹತ್ಯಾಳ! ಕನಸಿನಾಗ ಹುಡುಗಿ ಆಗಿ ಕಾಡಿನಾಗ ಅಡ್ಡಾಡಾಕ ಹತ್ಯಾಳ! ಅದಕ್ಕ ಈಗ ಹೋಗಿ ಎಬ್ಬಿಸಬ್ಯಾಡ ಅಂದೆ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಎಬ್ಬಿಸಿದರ?

ಮುದುಕಿ : ಅಯ್ಯೋ, ಇಷ್ಟೂ ತಿಳಿಯಾಣಿಲ್ಲೋನೋ ಹುಡುಗ? ಕಾಡಿನಾಗ ಅಡ್ಡಾಡತಾಳ. ನಿಮ್ಮವ್ವ ಬಂದು ಅಕೀ ಮ್ಯಾಲ ಹೂವೆಸೆದು ಪದ ಹಾಡತನಾ! ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡತಾರ! ಈಗ ಎಬ್ಬಿಸಿದರ ಆಕಿ ನಿನ್ನನ್ನ ಇನ್ನೂ ಬಸಿರಾಗಿಲ್ಲ ಕೂಡ, ಬಸಿರಾಗಲಿ, ಹಡೀಲಿ. ನೀ ದೊಡ್ಡವಾಗೋವಷ್ಟ ಯಾಳೇ ಕೊಟ್ಟು ಎಬ್ಬಿಸು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹಾಂಗಿದ್ದರ ತಡೀತೀನಿ. ನಾ ದೊಡ್ಡವಾಗಲಿ, ನಮ್ಮವ್ವ ಹುಲೀಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಹೋಗಿಬರಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ತನಕ ಕತೀ ಹೇಳ ಮುದುಕಿ. ಹುಲೀಬ್ಯಾಟಿ ಆಡಿ ಬಂದ ಮ್ಯಾಲ ನಮ್ಮವ್ವ ರಾಕ್ಷಸ ಆಗ್ಯಾನ ಅಂತಾರ. ನಮ್ಮವ್ವಗ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳೀಲಿಲ್ಲೇನು?

ಮುದುಕಿ : ಹೆಂಗಸಿಂದೇನ ಕೇಳತೀಯೋ ತಮ್ಮ! ಆಕೀ ಸತ್ಯ ಯಾರಿಗಿ ತಿಳಿದೈತಿ? ದೊಡ್ಡವಳಾದ ಮ್ಯಾಲ ಮುಖ ಮ್ಯಾಲ ಮಾಡಿ ಮಲಗತಾಳ, ಕೆಳಗೆ ತೊಡ್ಯಾಗಿಂದ ನದೀ ಹರೀತೈತಿ, ನೀರಿನಾಗ ಚಿಳಿಮಿಳಿ ಮೀನ ಸಾವಿರಾರ ಈಜಾಡತಿದ್ದರ ಆಯ್ತು, ನಗತಾ ಇರತಾಳ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಭಾಳ ದುರ್ದೈವಿ ಅವಳು.

ಮುದುಕಿ : ಹೌದು, ಅದಕ್ಕು ಎಬ್ಬಿಸಬ್ಯಾಡ ಅಂದೆ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಆಗಲಿ. ಬೆಳಗಾಗೋತನಕ ತಡೀತೀನಿ. ಆಮ್ಯಾಲ ಭಯಂಕರ ಸತ್ಯದಾಗ ಎಚ್ಚರಾಗಬೇಕು.

ಮುದುಕಿ : ನಿನ್ನ ಜಾಗಾದಾಗ ನಾನು ಇದ್ದಿದ್ದರ ಇನ್ನೂ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತಿದ್ದೆ. ಯಾಕಂದರ ಇಷ್ಟ ವರ್ಷ ನೋಡೇನಿ, ಸತ್ಯ ಒಂದೇ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸೇ ಇಲ್ಲ. ಏನಿಲ್ಲದಂರೂ ಸತ್ಯ ಎರಡಾದರೂ ಇರತಾವ. ಒಂದು ಹೆಂಗಸಿನ ಸತ್ಯ, ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಡಸಿನ ಸತ್ಯ. ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಸತ್ಯ ಎಂದೂ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಾಣಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕು ಗಂಡಸಿಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯಾಣಿಲ್ಲ. ಅವ ತಿಳೀತಾನ - ತನ್ನ ಸತ್ಯ ಹೆಂಗಸಿನ ಸತ್ಯವೂ ಹೌದು ಅಂತ. ಹೆಂಗಸಿನ ಸತ್ಯ ಹೆಂಗಿರತೈತಿ ಹೇಳಿಯಪ್ಪ? ಕೋಳಿಗೆ ಹುಂಜ ಯಾಕ ಕೂಗತೈತಿ ಅಂತ ಗೊತ್ತು. ಅದರ ಕೂಗಿನಾಗ ಏನೋ ಸತ್ಯ ಐತಿ ಅಂತ ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕು ಅದರ ಹಂತ್ಯಾಗ ಹೋಗತೈತಿ. ಆಮ್ಯಾಲ ತತ್ತೀ ಹಾಕತೈತಿ, ಮರಿ ಮಾಡತೈತಿ. ಮರಿ ಅದರ ಸತ್ಯ. ಅದರಾಚೆ ಈಚೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟ ನೆರಳಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕ ಕಾಣಾದು ಇಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರ ಅದರ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರಳಿರೋದು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಗಂಡಸಿಂದು ಹಾಂಗಲ್ಲ ನೋಡು. ಮಕ್ಕಳ ಹೆರೋದು ಸತ್ಯ, ಬಂಜೆತನ ಸತ್ಯ, ಹಗಲೂ ಸತ್ಯ, ರಾತ್ರೀನೂ ಸತ್ಯ, ದೊಡ್ಡ ಸತ್ಯ ಸಣ್ಣ ಸತ್ಯ, ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ಯ - ಕಮ್ಮಿ ಸತ್ಯ. ಸತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಸತ್ಯದೆ ನೆರಳು ಜಾಸ್ತಿ ಅವನಲ್ಲಿ. ಹೌದಂತೀಯೋ, ಅಲ್ಲಂತೀಯೋ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೌದು.

ಮುಡುಕಿ : ಅದಕ್ಕೆ ಗಂಡಸುs ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ಮಾತಿನಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಾನ. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮಾತು ಗೊತ್ತುs ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಾಗ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆಕೆ ಕಣ್ಣು ಓದಾಕ ಬರದಿದ್ದರ ನೀನುs ಸೋತ್ತಾಂಗ, ಅವಳಲ್ಲ ತಿಳಕ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೌದು. ಮುಡುಕಿ ನೀ ಯಾರು?

ಮುಡುಕಿ : ತಾಯಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾರ ತಾಯಿ?

ಮುಡುಕಿ : ನಿನ್ನ ತಾಯಿ, ಊರ ತಾಯಿ! ಅಯ್ಯಶಿವನ, ಆ ದಿನ ಪಾರಂಬಿ ಮರ ಕಡಿಯೋರು ಬಂದಾಗ ನಾ ಬಂದಿದ್ದೆ. ನೀನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಆವಾಗ ಬಂದವಳು ಹುಡುಗಿ.

ಮುಡುಕಿ : ಆವಾಗಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಸರಿದು ಹೋಗೈತಿ! ಆಗ ಹುಡುಗಿ ಇದ್ದೆ, ಈಗ ಮುಡುಕಿ ಆಗೇನಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಾನು?

ಮುಡುಕಿ : ನೀನೂ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿ ಸೀಳಿಹೋಗಿದ್ದಿ. ಆಗ ರಾಮಗೊಂಡಾಗಿದ್ದಿ. ಈಗ ನಿಮ್ಮಷ್ಟನೂ ಆಗೀದಿ! ಹೋ...

(ಎಂದು ಮುಡುಕಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ ರಾಮಗೊಂಡನಿಗೆ ಅಣಕಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವಳು. ರಾಮಗೊಂಡ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನು.)

ಹುಲಿ ಹಾಲು ತಂದಕೊಡೋ ಮಗನ

(ಗೌಡನ ಮನೆ. ಪಾರಿ ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಮಗೊಂಡ ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅವ್ವ ಏನ ಮಾಡತಾಳ?

ಪಾರಿ : ಮಲಗ್ಯಾಳ

ರಾಮಗೊಂಡ : ಈಗ ಹೆಂಗದಾಳ?

ಪಾರಿ : ಅಳತಾಳೋ ನಗತಾಳೋ ಒಂದೂ ತಿಳಿಯಾಣಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ನಿನ್ನ ನೆನಪಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ, – ನನ್ನ ಕಂದಾ ಅಂತ ಅತ್ತಳು. ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ, – ಗುಡ್ಡ ಹೊತ್ತಾಂಗ ಆಗೇತಿಬೇ ಪಾರೀ ಅಂತಿದ್ದಳು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಮದ್ದು ಕೊಟ್ಟೇನು?

ಪಾರಿ : ಕೊಟ್ಟೆ. ತಗೊಂಡಾಗ ಒಂದ ಜಂಪ ನಿಧಿ ಮಾಡತಾಳ. ಮತ್ತ ಅಯ್ಯೋ ಪಿಂಡ ಅಂತ ಏಳತಾಳ, ಮಾತಾಡ್ತ ಮಾತಾಡ್ತ ಅರಿವು ಹಾರಿ ಏನೇನೋ ಬಡಬಡಸ್ತಾಳ. ಅಕಾ ಬಂದಳು.

ಗೌಡ್ತಿ : (ಬರುವಳು) ಚಂಡಾಳ ಪಿಂಡ! ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗ ದೊಡ್ಡವರ್ಹಾಂಗ ಒದೀತ್ಯೆತಿ. ಗುದಮುರಿಗಿ ಹಾಕತ್ಯೆತಿ. ತುಸ ನಡೆದಾಡಿದರ ಒಳಗಡೆ ಕುಣೀತ್ಯೆತಿ. ನಿನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗ ಬೀಳತಾವ, ಹುಷಾರೋ ಮರಿ! ಬಿದ್ದ ತಗ್ಗ ಗೋರಿ ಆಗತಾವ. ಗೋರಯಿಂದ ಹೆಣ ಎದ್ದು ಬಂದು ಹಲ್ಲು ಕಿರೀತಾ ನಿನ್ನ ಸುತ್ತ ಚೆಲ್ಲವರಿದರ ಏನ ಮಾಡತಿ? ಆಮ್ಯಾಲ ಯಾರೂ ಕಾಪಾಡೋದಿಲ್ಲ. ಕಾಪಾಡೋ ಕರಿಮಾಯಿ ಹೆದರಿ ಎದಿ ಒಡಕೊಂಡಾಳ. ಮರ ಕಡಿದು ನೆತ್ತಿಗೆ ತಂಪಿಲ್ಲದ ತಬ್ಬಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಾಳ. ನೋಡೀಯಂತ ಹೊರಗ ಬಾ.

ಪಾರಿ : ಎವ್ವಾ, ಯಾರು ಬಂದಾರ ನೋಡು.

ಗೌಡ್ತಿ : (ರಾಮಗೊಂಡನನ್ನು ನೋಡಿ) ಆಯ್ ಗೌಡಾ, ಯಾವಾಗ ಬಮದಿ? ಅಂದ ಬ್ಯಾಟೆಗಿ ಹೋದಾವ ಇಂದ ಬಂದಿ? ಹಾದಿ ಗುಂಟ ಕಣ್ಣ ಹಡದೀ ಹಾಸಿ ಕಾದ ನಿಂತೀನಿ. ತಿಳೀಬಾರದ? ಸನೇಕ ಬಾ, ಹಂಗ್ಯಾಕ ದೂರ ನಿಂತಿ?

ಪಾರಿ : ಎವ್ವಾ, ಮಗ- ನಿನ್ನ ಮಗ ರಾಮಗೊಂಡ ಬಂದಾನ. ಅರಿವಿಗಿ ಬಂದ ನೋಡು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಅಯ್ಯ, ಹೌಂದಲ್ಲ! ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟಾಗಿನಿಂದ ಯಾವಾಗ ಹೊರಗ ಬಂದಿ? ಎಷ್ಟ ಒದ್ದಾಡಿದೆಯೋ ಕಂದ! ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಹುಣ್ಣಾಗ್ಯಾವ. ಪಾರೀ ನನ್ನ ಕಂದ ಹಸದ ಬಂದಾನ, ಹಾಲ ಕೊಡು, ಸನೇಕ ಬಾ.

(ನೋವಿನಿಂದ ರಾಮಗೊಂಡ ಅವಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವನು. ಗೌಡ್ತಿ ತಬ್ಬಿ ಕೊಳ್ಳುವಳು.)

ನಿಮ್ಮವ್ವ ಹಿಂಗ್ಸ ತಬ್ಬತಿದ್ದ. ಅವ ತಬ್ಬಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನಾ ಮಸಾರಿ ನೆಲ ಆಗತಿದ್ದೆ. ಅವ ಮೋಡ ಆಗತಿದ್ದೆ. ನಾ ಮಣ್ಣು, ನನ್ನ ಮಣ್ಣಿನ ಮ್ಯಾಲ ಅವನ ಕಣ್ಣು, ನೋಡತಾ ನೋಡತಾ ಅವ ಮಳಿಯಾಗಿ ಹೊಲ ತುಂಬಿ ಹರಿದಾಡತಿದ್ದೆ. ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಕಂದಾ?

ಪಾರಿ : ಅರಿವಿಗಿ ಬಂದಾಳ, ಮಾತಾಡು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕರಿಯಜ್ಜಿನ ಮಣ್ಣು ಮಾಡಾಕ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಗೌಡ್ತಿ : ನನಗ ಹೇಳದ ಕೇಳದ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬ್ಯಾಡೋ ರಾಜಾ. ಮಲಗಿದಾಗೆಲ್ಲ ಹುಲಿ ಮೀಸಿ ನನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಿದಾಂಗ ಅನಸತ್ಯೆತಿ. ನಿನ್ನಿ ರಾತ್ರಿಯಂತೂ ಒಂದು ಹುಲಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಮ್ಯಾಗ ಗಟ್ಟಿ ಕೂತಬಿಟ್ಟಿತ್ತು, ಚೀರಿದೆ, ಕೂಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೈಯಾಗ ಯಾವಾಗ ಹಲ್ಲೂರೈತೊ ಹೊಟ್ಟೆಗಿ ವಿಷ ಇಳಿದೈತಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕೆಟ್ಟ ಕನಸ ಕಂಡಿರಬೇಕು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಹುಲಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಹಾಸಿಗಿ ಹೊಲಸ ಮಾಡೇತಿ. ಎಷ್ಟ ಜಳಕ ಮಾಡಿದರೂ ವಾಸನೆ ಹೋಗವೊಲ್ಲ.

(ಅವಳು ಹುಲಿ ಅಂದಾಗೆಲ್ಲ ರಾಮಗೊಂಡ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದನ್ನ ಗಮನಿಸುತ್ತಾಳೆ.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅವ್ವಾ...

ಗೌಡ್ತಿ : ನೀ ಏನೋ ಬಚ್ಚೆಡತಾ ಇದ್ದೀಯಲ್ಲ, ಏನದು?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಸುಳ್ಳು, ಆಗಲೇ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಾಗ ಬೆತ್ತಲೆ ಬೆಂಕಿ ಕಂಡಿತು. ಈಗ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಂಗಿ ತೊಡಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ. ಹೇಳು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಗೇನೈತಿ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನಿಲ್ಲವ್ವ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಏ ನನ್ನ ಕೋಣ, ಯಾರನ್ನ ಇರಿಯೋದಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟೀದಿ? ನಿನ್ನ ಕೊಂಬಿನಾಗಿನ ಕನಸೆಲ್ಲ ನನಗೊತ್ತು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನ ಮುಂದ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋದು ಏನಿರತೈತಿಬೇ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಹಾಂಗಿದ್ದರ ತೇರ ಕಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಜಾತ್ರಿ ಮಾಡು, ನಾ ಕರಿಮಾಯಿ! ನೀ ನನ್ನ ಕೋಣ. ನಿನ್ನ ಕಡಿದು, ನಿನ್ನ ಬಾಯಾಗ ಮುಂಗಾಲಿಟ್ಟು ನೆತ್ತಿ ಮ್ಯಾಲ ದೀಪ ಹಚ್ಚತೀನಿ. ಕೈಯಾಗ ಕೊಳ್ಳೇ ಹಿಡಕೊಂಡು ಸಿಡಿ ಆಡತೀನಿ.

(ಒದೆಯುವಳು)

ಪಾರಿ : ಏನಂಬೋ ಮಾತಾಡ್ತೀಯೇ ತಾಯೀ, ಒಳಿತನ್ನು.

ಗೌಡ್ತಿ : (ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು) ಬ್ಯಾಟಿಗಿ ಹೋದ ಗೌಡ ಹುಲಿ ಎದಿ ಗುಂಡಿಗಿ ತಂದಕೊಡತೇನಂದ. ಅದನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಗಿಸ ತಿಂದ ಬಸರಾಗೇನಿ. ಅದಾಗಲೇ ಒಳಗ ಗುಡಿಗ್ಯಾಡಾಕ ಹತ್ತೇತಿ! ಹಸಿದು ಒದ್ದಾಡಾಕ ಹತ್ತೇತಿ! ನಾ ಬೆಳ್ಳೆಬೇಕು, ಆಹಾರ ಕೊಡಬೇ ಅಂತ ಒದರಾಡತೈತಿ. ನಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಲಿ? ನನ್ ರಕ್ತ ಕೊಟ್ಟೆ. ಮುಟ್ಟವೊಲ್ಲದು, ಹುಲಿ ಪಿಂಡ ನೋಡು. ಹುಲಿ ಹಾಲ ಕೊಡಬೇ ಅಂತೈತಿ.

(ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೂಸನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವಂತೆ ತಟ್ಟುತ್ತ)

ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಕಂದಾ, ಬೆಳಕಲ್ಲ, ಕತ್ತಲಲ್ಲ-ಸಂಜೀನೆರಳಿನಾಗ ಮೂಡಿದ ಸಂದೇಹದ ಕಂದಾ, ನೀ ಹೆಂಗಿದ್ದೀ ಅಂತ ನನಗೊತ್ತು. ನಿನಗಿನ್ನೂ ಆಕಾರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರ ಕಾಲ ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದೀಯಾ. ಆಗಲೇ ನನ್ನ ಗರ್ಭ ಕುಟ್ಟೋ ಗುಂಡುಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದೀ. ನನಗೊತ್ತು, ಹುಲಿ ಹಾಲ ಕೊಡದಿದ್ದರ ನೀ ಅಲ್ಲೇ ಸಾಯತೀ ಅಂತ. ನೀ ಸಾಯೋದೊ ಒಳ್ಳೇದು, ಸತ್ತ ಮ್ಯಾಲಾದರೂ ಹೊರಗ ಬರತೀಯಲ್ಲಾ, ಬಾ. ಆಗ ನಿನ್ನ ಮೈತುಂಬ ರಕ್ತದ ಉಚ್ಚೇ ಹೊಯ್ದು

ಹುಗೀತೀನಿ! (ಎನ್ನುತ್ತ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕೂರುವಳು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಅವರ್ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಗೌಡ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.)

ನಿನಗ ಇನ್ನೊಂದ ನೆರಳ ಮೂಡಿಧಾಂಗ ಆಯ್ತಲ್ಲ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನಂದಿ?

ಗೌಡ್ತಿ : ನಿನಗ ಎರಡ ನೆರಳು ಮೂಡ್ಯಾವ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನವ್ವ ನಿನ್ನ ಮಾತು?

ಗೌಡ್ತಿ : ಇದು ಕನ್ನಡಿ ಮನಿ. ಇಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡೆರಡು ನೆರಳು ಮೂಡತಾವ. ನನಗೊಂದು ಹುಲಿ ನೆರಳೈತಿ, ಒಂದು ನಂದೈತಿ. ಇಕಾ ನೋಡು, ನಿನಗೂ ಎರಡದಾವ. ಒಂದು ನಿಂತೈತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಹರಿದಾಡತೈತಿ. ಬೇಕಾದರ ಹೋಗಿ ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿಕೋ,

(ರಾಮಗೊಂಡ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಎದ್ದು ಸರನೆ ಕನ್ನಡಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವನು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಗೌಡ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದವನು ರಾಮಗೊಂಡ ನೋಡಿದೊಡನೆ ಮರೆಯಾಗುವನು. ರಾಮಗೊಂಡ ಚಕಿತನಾಗಿ ತಿರುಗುವನು)

ರಾಮಗೊಂಡ : ನನ್ನ ಸಂಶಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಿಯೋ ಹಾಂಗ ಮಾತಾಡ್ತಿ ತಾಯಿ. ಅವು ಹಿಂಗ ಬಲೀತಾ ಹೋದರ ಕಡೀಕ ನನ್ನನ್ನ ತಿಂದಹಾಕಬೌದು. ಒಡಪಿನಾಗ ಖರೆ ಹುಗೀಬ್ಯಾಡ. ನಿನ್ನ ಮಗನ ಗತಿ ಏನಾಗೇತಿ, ಕಣ್ಣು ತಗದ ನೋಡು. ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಅಪ್ಪನ ಭೂತ ನೋಡಿ ಬಂದೆ. ಮನೀಗಿ ಬಂದು ಅಪ್ಪನ ಆಕಾರ ನೋಡಿದೆ. ಏನಿದರ ಅರ್ಥ? ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಮಗ ಆಗಲಾರೆ ನಾನು. ನೀನೂ ಅಷ್ಟು, ಇಬ್ಬರಿಗೆ... ಇಬ್ಬರಿಗೆ... ಈ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನ ನಂಬಲಿ? ನಂಬಿದರೂ ದುಃಖ, ನಂಬದಿದ್ದರ ಇನ್ನಷ್ಟು ದುಃಖ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಡೀ ಉತ್ತರ ಕೊಡೋಳು ನೀನು. ಹುಚ್ಚಿನ ಮರೆಯೊಳಗ ನಿನ್ನ ಪಾಪ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಕೋಬೇಡ, ಹೇಳು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಹಾ ಈಗ ನೆನಪಾಯ್ತು, ತಾಯಿ ನಾನು! ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೂ ತಾಯಿ, ಒಳ್ಳೆದಕ್ಕೂ ತಾಯಿ! ನನ್ನ ಸಂತಾನ ಕೊಡೋ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂಸೆಗೆ ಹಿಗ್ಗೋ ತಾಯಿ! ಆಹಾರಿಲ್ಲದ ಗರ್ಭದಾಗ ನನ್ನ ಕಂದ ಒದ್ದಾಡತೈತಿ ಹುಲಿಹಾಲು ತಂದಕೊಡೋ ಮಗನ,

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹುಲೀಹಾಲಿಗೂ, ನಿನ್ನ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ಗೌಡ್ತಿ : ನನಗೂ ನಿನಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಹುಲಿಗೂ ನಿನಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಪಾರಂಬಿ ಕರೈವ್ಯಗೂ ಕೀಲಕುದರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಹಾಳಬಾವಿಗೂ ನನ್ನ ಗರ್ಭಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ಗಿಣಿಗೂ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ಪಾರಿ : ಬಿಡ ಎವ್ವಾ ಏನ ಮಾತಾಡ್ತಿ, ಒಂದಕ್ಕೂ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅಲ್ಲ, ಹುಚ್ಚಿನ ಮಾತಲ್ಲ ಇವು. ಅವು ಹೇಳೋ ಒಡಪಿನಾಗ ಏನೋ ಗುಟ್ಟು ಅಡಗೈತಿ. ನಿನಗೂ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ ತಾಯೀ. ಕನಸಿನೊಳಗಿದ್ದಾಂಗ ಮಾತಾಡತಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ನಿಜ ಮೂಡೀತು. ಹೇಳಿವ್ವ ಏನ ಮಾಡಲಿ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಹಾಂಗಿದ್ದರ ಅವಸರ ಮಾಡು. ಪಿಂಡ ಹಸಿದು ಸಾಯೋ ಮೊದಲು ಹುಲಿಹಾಲು ತಗಂಬಾ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಇಕಾ ಹೊರಟೆ.

(ಕುಡು ಗೋಲು ಹಿಡಿದು ಹೋಗುವನು ಅಡಗಿದ್ದ ಗೌಡ ಗಮನಿಸುವನು.)

ನನಗೂ ಒಂದು ಭೂತ

ಮೇಳ : ಪಟ್ಟೇದ ಕುದರೀಯ ಏರ್ಯಾನ ರಾಮಗೊಂಡ

ಬೆನ್ನ ಚವ್ವರಿಸ್ಯಾನ ಮೆಲ್ಲಕ |
ಹಾಡಿ ಹರಸವರಿಲ್ಲ, ನೋಡಿ ಮರಗವರಿಲ್ಲ
ಹಿಂದ ಮುಂದ ಯಾರಿಲ್ಲ ಎಡಬಲಕ ||

ಅಗಸೀ ಹೊರಗ ಬಂದ ಏನಂದ ರಾಮಗೊಂಡ

ಪಾರಂಬಿ ಕರೆವ್ವ ನಮ ಶರಣಾ |
ತಿರುಗಿ ಬಂದರ ನಾವು ಆರ ಸೊಲಿಗಿಯ ಹುಗ್ಗಿ
ಹಾಕ್ಲೇವ ಕೊಟ್ಟೇವ ಸೀರೀಖಣಾ ||

ಹಳ್ಳದ ಹಂತೇಲಿ ಬಂದೆನ ಅಂದಾನ?

ಗುಡ್ಡದ ನಿರವಾನಿ ನಮ ಶರಣಾ |
ತಿರುಗಿ ಬಂದರ ನಾವು ದೀಡ ನಮಸ್ಕಾರ
ಹಾಕೇವ ಕೊಟ್ಟೇವ ಬೆಳ್ಳೀಕಣ್ಣಾ ||

ಹಿರಿಯರ ಪುಣ್ಯ ನಮ ಮ್ಯಾಲಾ |

ಸುರಿತಿರಲಿ ಶಿವನೆ ಅನುಗಾಲಾ |
ಪಾರಂಬಿ ಕರೆವ್ವ ಗುಡ್ಡದ ನಿರವಾನಿ
ಈ ಉರ ಕಡೆಗಿರಲಿ ನಿಮ ಧ್ಯಾನಾ |
ಹೇಳತೇವ ಕೇಳಿ ಜನ ನಿಮ ಮುಂದ ಕತಿಯೊಂದ
ನಮ ಮುಂದ ಕುಂದ್ರಿ ಹಿಂಗ ತೆರೆದ ಮನಾ ||

ಮೇಳ ೧ : ರಾಮಗೊಂಡ ನೀ ಬರೋತನಕ ಬಜನಿ ಮಾಡತೀವಿ.

ಮೇಳ ೨ : ನೀ ಸುಖರೂಪದಿಂದ ತಿರುಗಿಬರಲಿ ಅಂತ ಹರಕೀ ಹೊರತೀವಿ.

ಮೇಳ ೩ : ನೀ ಮೆಟ್ಟಿದ ಮಣ್ಣು ಚಿನ್ನಾಗಲಿ; ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸ ಗಂಡಾಗಲಿ ಅಂತೀವಿ.

ಮೇಳ ೪ : ನೀ ಹೋಗೋ ದಾರೀಲಿ ತಂಗಾಳಿ ಸುಳೀಲಿ, ಕೆಂಪ ಹೂವರಳಿ ಸಾಲ ದೀವಟೆಗೆ ಹಿಡೀಲಿ.

ಮೇಳ ೫ : ನೀ ಹೋಗೋ ದಾರೀಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡಲಿ

ಹೂ ಹೂವಿಗೆ ಚಿಟ್ಟಿ ಹಾರಾಡಲಿ.

ನೀ ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸ ಹೂವಿನಷ್ಟು ಹಗರಾಗಿ

ನಿನ್ನ ಅಂಗೈಗಿ ಬರಲಿ.

ಮೇಳ ೨ : ಹುಲಿ ಆಕಳಾಗಲಿ

ತಾಲಿ ತುಂಬ ಹಾಲ ಕೊಡಲಿ.

ಮೇಳ ೩ : ಹೊತ್ತ ಮುಣುಗೂದರೊಳಗ ನೀ ತಿರುಗಿ ಬಂದು

ನಾವೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸ ಕತಿ ಮಾಡಿ

ಹಾಡೋ ಹಾಂಗಾಗಲಿ.

(ಮೇಳ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಶಾರಿ ಓಡುತ್ತ ಬರುವಳು. ರಾಮಗೊಂಡನನ್ನು ಕಂಡು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತ ದೂರ ನಿಲ್ಲುವಳು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾಕ ಬಂದಿ?

ಶಾರಿ : ನನ್ನ ಗುರುತ ಸಿಕ್ಕಿತೆ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹುಚ್ಚೀ ಹಾಂಗ ಮಾತಾಡಬ್ಯಾಡ. ಬಾ ಇಲ್ಲಿ.

ಶಾರಿ : ನನ್ನ ಹೆಸರ ಹೇಳ ನೋಡೋಣ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಯಾಕ? ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ನಿನಗ ನೆನಪಿಲ್ಲೇನು?

ಶಾರಿ : ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ಮಾತ ಮರಸ್ತಿ, ನೆನಪಿದ್ದರ ಹೇಳಲ್ಲ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏ ಶಾರಿ, ಏನಾಗೇತಿ ನಿನಗ? ಗುರುತ ಇಲ್ಲದವರ್ಹಾಂಗ ನನ್ನ ಯಾಕ ಹಾಂಗ ನೋಡ್ತೀ?

ಶಾರಿ : ಗುರುತ ಇದ್ದಾವ ನಿನ್ನೆ ಅದ್ಯಾಕ ಗುರುತ ಇಲ್ಲದವರ್ಹಾಂಗ ಓಡಿ ಹೋದಿ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನೆ? ನಾ ನಿನ್ನೆ ನಿನ್ನ ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲ.

ಶಾರಿ : ಯಾಕ? ನಿನ್ನ ನೀ ನಮ್ಮ ಮನೀಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಇಲ್ಲ.

ಶಾರಿ : ಇನ್ನೇನು ನಿನ್ನ ಭೂತ ಬಂದಿತ್ತೆ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಶಾರೀ, ಚಾಷ್ಟೀ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ. ನಿನ್ನೆ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಮನೀಗೆ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನಂತೂ ನೋಡೇ ಇಲ್ಲ.

ಶಾರಿ : ಮಂದಿ ಅನ್ನೋದು ಖರೆ ಅಂಥಂಗಾಯ್ತು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನು?

ಶಾರಿ : ಕರಿಯಜ್ಜನ ದೆವ್ವ ನಿನ್ನ ಹಿಡಕೊಂಡೈತಿ. ಯಾರನ್ನೂ ನೀ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯೋದಿಲ್ಲಂತ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಈಗ ನಿನ್ನ ಗುರುತು ಹಿಡೀಲಿಲ್ಲೇನು?

ಶಾರಿ : ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಏನಾಗೇತಿ? ನಿಮ್ಮವ್ವ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಅರೆಹುಚ್ಚಿ ಅನ್ನೋಣ. ನಿಮ್ಮವ್ವ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಹೆಸರ ಹೇಳಿದರ ಯಾರ ಮಗಳು ಅಂತಾನ. ನಿನ್ನೆ ನೀನಾಗಿ ಮನೀ ಕಡೆ ಬಂದಿ. ಒಳಗ ಬಾ ಅಂದರ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರ್ಹಾಂಗ ಕಣ್ಣಕಿಸದ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡತಾ ಓಡಿಹೋದಿ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ನನಗೂ ಒಂದ ಭೂತ ಐತಿ ಅಂತಾಯ್ತು.

ಶಾರಿ ಅದೇನೋ ನಿನಗೊತ್ತು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಈಗ ನಾ ಭೂತದಾಂಗ ಕಾಣತೀನೋ? ನಿನ್ನ ಮಾವನ್ನಾಂಗ ಕಾಣತೀನೋ?

ಶಾರಿ : ನಾ ಚಾಷ್ಟೀ ಮಾಡಾಕ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಶಾರೀ ತಲ್ಯಾಗ ಏನೇನೋ ಹುಳ ಹೊಕ್ಕಾವ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಮುಟ್ಟಲಿ. ಆಮ್ಯಾಲ ಮಾತಾಡೋಣಂತ. ಕಾಡಿಗಿ ಹೋಗಿಬರ್ತೀನಿ, ನೀ ಮನೀಗಿ ನಡಿ,

ಶಾರಿ : ಕಾಡಿಗಿ ನಾನೂ ಬರತೀನಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಕೇಳು. ಯಾವುದೋ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊಂಟೇನಿ, ಅಡ್ಡಬಾಯಿ ಹಾಕಬ್ಯಾಡ.

ಶಾರಿ : ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ! ಯಾವಳೋ ಮೆಳಿ ಹತ್ತರ ಕಾಯ್ತಾಳೇನೋ? ಮಲ್ಲಿಗಿ ಹೂ ಚೆಲ್ಲಾಡಬೇಕಲ್ಲ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಮತ್ತೆದs ಮಾತು. ಛೆ, ಏನಾಗೇತಿ ನಿನಗ?

ಶಾರಿ : (ಅಳುತ್ತ) ದಿನಾ ನನ್ನ ಗೆಳತ್ಯಾರ ಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳತಾರ: ರಾಮಗೊಂಡ ಮೊನ್ನೆ ಕಾಶೀ ಜೋಡಿ ಇದ್ದ; ನಿನ್ನಿ ಬಸ್ಸೀ ಜೋಡಿ ನಗತ್ತಿದ್ದ. ಆಕಿಗಿ ಹೂ ಕೊಟ್ಟ; ಈಕಿಗಿ ಎಲಡಿಕಿ ಕೊಟ್ಟ-ಅಂತ. ನನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ಅದೇನಂಥಾ ಸಿಟ್ಟಿ ನಿನಗ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟಿ ಉರಸಾಕ ಏನೇನೋ ಕತಿ ಹೇಳತಾರ.

ಶಾರಿ : ನಿನ್ನ ಸಂಜೀನಾಗ ಬಣಿವೀ ಹಿಂದ ಸೀತೀನ ಹಿಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆಲ್ಲ. ಅದೂ ಕತೀಯೇನ?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಛೇ, ಯಾಕ್ತಿಂಗ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳತಿ?

ಶಾರಿ : ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದು. ನಿನ್ನ ದವ್ವ ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನನ್ನನು ನೋಡಿದ್ದು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನಗೆಲ್ಲೋ ಕುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿರಬೇಕು.

ಶಾರಿ : ಹೌದು, ಖರೇ ಹೇಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಕುಚ್ಚುರು ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ.

(ಮತ್ತೆ ಅಳುವಳು)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಶಾರೀ, ನನ್ನ ಮಾತ ನಂಬು; ನಿನ್ನೆ ಬಣವೀ ಹಿಂದ ಹೋಗಲೂ ಇಲ್ಲ, ಸೀತೀನ ನೋಡಲೂ ಇಲ್ಲ.

(ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವನು)

ಶಾರಿ : ಥೂ ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬ್ಯಾಡ. ನಿನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ತಿಳಿದಾಂಗಾಯ್ತು.

ನನ್ನ ತೆಕ್ಕಾ ಗಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನ ಕಸಿದಳಲ್ಲಾ ಆ ಸೀತಿ

ಆಕಿ ತೋಳಿಗಿ ಹಾವು ಹಲ್ಲೂರಲಿ.

ಆ ಪರಿ ನಿನ್ನ ನೋಡತಿದ್ದಳಲ್ಲಾ

ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಕೊಳತ ಹೋಗಲಿ.

ಗಲ್ಲ ಕಚ್ಚಿದಳಲ್ಲ.

ಅವಳ ಬಾಯಿಗೆ ಇರಿವಿ ಮುತ್ತಲಿ.

ನಿನ್ನ ಕೈ ತಾಗಿದಾಗೆಲ್ಲ ಸೊಂಟ ನಡುಗಿಸಿದಳಲ್ಲ.

ಅವಳ ಸೊಂಟ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಲಿ.

ತೆಕ್ಕಿ ಹಾದ ನಿನ್ನ ಎದಿ ಇರಿದಳಲ್ಲ,

ಅವಳೆದಿ ಒಣಗಿಹೋಗಲಿ.

(ಅಳುತ್ತ ಓಡುವಳು. ರಾಮಗೊಂಡ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವನು. ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೊರಡುವನು.)

ಕತ್ತಲೆಗೆ ಬೆಳಕಾಗಿ ಬಂದವಳಿ

(ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಮುದುಕಿಯರು ತೊಂತಕದಿನ ತಾಂ ತಕದಿನ ಎಂದು ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಬರುವರು.)

ಮುದುಕಿ ೧ : ಕುದರಿ ಹೆಂಗ ಓಡಿಸ್ತಾನ ನೋಡ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ಕುರಪುಟ್ ಕುರಪುಟ್ ಕುರಪುಟ್ ಕುರಪುಟ್

ಮುದುಕಿ ೧ : ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನಾಗ ದರಕಾರಿಲ್ಲದs ಹೊಡೀತಾನೋಡೆs!

ಮುದುಕಿ ೨ : ಹೈ ಹೈ ಘೋಡಾ ಚಲ್ ಚಲ್ ಚಲ್.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಸುತ್ತ ಹೆಂಗ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿ ಹುಲಿ ಹುಡುಕತಾನೋಡೆ!

ಮುದುಕಿ ೨ : ಮಸದ ಕುಡಗೋಲಧಾಂಗ ಹೊಳೀತಾನ ನೋಡೆ!

ಮುದುಕಿ ೧ : ಶ್ಯೂ! ಹುಲಿ ಬಂತು! ಹುಲಿ ಬಂತು!

ಮುದುಕಿ ೨ : ಈ ಹುಲೀನ್ನ ನಾವೆಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ್ವೀವಲ್ಲಾ....

ಮುದುಕಿ ೧ : ಹೌಂದು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ವೀವಿ?

ಮುದುಕಿ ೨ : ಹಾ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿತು! ಇವರಪ್ಪನ ಕೊಂದ ಹುಲಿ ಇದಸ!

ಮುದುಕಿ ೧ : ಹೌದು, ಇವರಪ್ಪನ್ನ ಕೊಂಧಾಂಗ ಇವನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲತೈತೋ ಏನೊ!

ಮುದುಕಿ ೨ : ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ತಗಿ. ಶ್ಯೂ! ನೋಡಲ್ಲಿ ಕುದರಿ ಮ್ಯಾಗಿಂದ ಇಳಿದ.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಅಬ ಅಬ ಹುಲಿ ಹಾದಿಗಿ ಅಡ್ಡನಿಂತೆ!

ಮುದುಕಿ ೨ : ಏನ ಧೀರ! ಏನ ಗಂಭೀರ!

ಮುದುಕಿ ೧ : ಅವನ ದಿಗರೇನು! ಧಿಮಾಕೇನು!

ಮುದುಕಿ ೨ : ಹುಲಿ ಮುಕಳ್ಯಾಗ ಬಾಲ ಹಾಕೊಂಡಿತು. ಪಳಗಿಸಿದ ಹುಲಿ ಹಾಂಗ ಅಲ್ಲೇ ಸುತ್ತಾಡತೈತಿ.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಕುಡಗೋಲ ತೋರಿಸಿ ಹಾಲ ಕೊಡು ಅಂತಾನಲ್ಲ, ಹುಡುಗನ ಧೈರೆ ನೋಡೆ!

ಮುದುಕಿ ೨ : ಹಾಲ ಹಿಂಡಾಕ ಸುರುಮಾಡಿದ, ಮಲಿ ಜಗ್ಗಿ ಜಗ್ಗಿ ಹಾಲ ಹಿಂಡತಾನ. ಅವನ ಎದಿಗಾರಿಕೆ ನೋಡೆ!

ಮುದುಕಿ ೧ : ಹುಲಿ ಯಾಕ ಅವನ ಕಡೆ ಹಾಂಗ ನೋಡತೈತಿ?

ಮುದುಕಿ ೨ : ಕೆಚ್ಚಲ ಗುದ್ಧತಾನಲ್ಲ, -ಅದಕ್ಕಿರಬೇಕು.

ಮುದುಕಿ ೧ : ಅಲ್ಲ ತಗಿ, ಅದರ ಮನಸ್ಸಿನಾಗೇನೋ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಐತಿ. ಅದರ ಕಣ್ಣಂಚಿನಾಗೇನೋ ಸಂಚೈತಿ. ಅವ ಮೈಮರೀಲಿ ಅಂತ ಕಾದನಿಂತೈತಿ.

ಮುದುಕಿ ೨ : ಅಕಾ! ಹುಲಿ ಕೊಸರಿಕೊಂಡ ತಿರಿಗಿ ನಿಂತಿತು. ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಹುಲಿ ಅವನ ಮ್ಯಾಲೆ ಹಾರಿತು. ನಾ ನೋಡಲಾರೆ... ನಾ ನೋಡಲಾರೆ!

ಮುದುಕಿ ೩ : ಅಕಾ ಅಕಾ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡು, ರಾಮಗೊಂಡ ಕುಡಗೋಲಿನಿಂದ ಹುಲಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಇರಿದ! ರಕ್ತ ಚಿಲ್ಲನ ಸಿಡೀತು!

(ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟೆ ಕುಣಿಯುವರು.)

ಮುದುಕಿ ೪ : ಹುಲಿ ಅಂಜಿ ಓಡಿತು! ಹುಲಿ ಅಂಜಿ ಓಡಿತು!

(ತೇಗುತ್ತ ರಾಮಗೊಂಡ ಬರುವನು. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕುಡಗೋಲು ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಾಲ ತಾಲಿಯಿದೆ. ಹುಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿದ ಉದ್ದೇಗ ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭೂತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ.)

ಭೂತ : ಬಚಾವಾಗಿ ಬಂದೆಯಲ್ಲ. ಕರಿಮಾಯಿಗೆ ಸಾವಿರ ನಮಸ್ಕಾರ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಓ ನೀನು!

ಭೂತ : ನೀ ಬಚಾವಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಇರಬಹುದು.

ಭೂತ : ನನ್ನ ಮಾತಿನಾಗಿನೂ ನಂಬಿಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಸಂಶೇದಿಂದ ನಾ ಇನ್ನೂ ಮುಕ್ತನಾಗಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಆದರ ಖಾತ್ರಿ ಆಗೋತನಕ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರು.

ಭೂತ : ನಿನಗಿನ್ನೂ ಖಾತ್ರಿ ಆಗಲಿಲ್ಲಂದರ ಅದು ನನ್ನ ದುರ್ದೈವ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಂದೂ ಹೌದು.

ಭೂತ : ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾಂಗ ಸತ್ಯ ಏಕಾಏಕಿ ನಿನ್ನ ಮುಂದ ಸಾಕಾರವಾದರೂ ನೋಡಲಾರೆ ಅಂತ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚತೀಯಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೇನನ್ನಲ್ಲಿ

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅಂದರ?

ಭೂತ : ಈಗ ಹುಲಿಯಾಗಿ ಬಂದು ನಿನಗ ಹಾಲ ಕೊಟ್ಟವನು ಅವನೇ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಅಂದರ ರಾಕ್ಷಸ?

ಭೂತ : ಹೌದು. ನನ್ನ ಮುಗಿಸಿಧಾಂಗ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಮುಗಿಸಬೇಕಂತೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರ ವಾಡೇಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡು, ಅವನ ಬೆನ್ನಾಗಿಂದ ರಕ್ತ ಹರೀತಿರತೈತಿ. ಅದನ್ನ ನೋಡಿದ ಮ್ಯಾಲಾದರೂ ನನ್ನ ಮಾತು ಖಾತ್ರಿಯಾದೀತು. ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆಲ್ಲ, ಇದ್ದು ಬದುಕಿಗಿಲ್ಲ, ನಟ್ಟನಡುವೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಆತ್ಮ ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಹಾಳಬಾವೀ ತಳ ಹಿಡದೈತಿ. ಕಾಪಾಡೋ ಮಗನ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ನನ ಗೊಂದಲ ನಿನಗ ಹೆಂಗ ಹೇಳಲಿ? ಇಲ್ಲಿತನಕ ನನ್ನಪ್ಪ ಮತ್ತವನ ಭೂತ-ಎರಡು ಅಂತಿದ್ದೆ. ಆದರ ಈಗ ನೋಡಿದರ ನಿನ್ನ ಹಾಂಗ ನನಗೂ ಒಂದ ಭೂತ ಐತಿ! ಕನ್ನಡಿ ಮುಂದ ನಿಂತರ ನನ್ನ ಬದಲು ನಮ್ಮಪ್ಪನ ನೆರಳು ಮೂಡತೈತಿ. ನಾ ಮನ್ಯಾಗಿದ್ದರ ನನ್ನ ನೆರಳು ಉರ ತುಂಬ ಓಡ್ಯಾಡಿ ಹುಡುಗೇರ ಹರೆ ಹರೀತೈತಿ. ನಾ ಬದಿಕ್ಕಿದ್ದೀನೋ, ಸತ್ತಿದ್ದೀನೋ? ನಾ ರಾಮಗೊಂಡನೋ ಇಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಭೂತವೋ ಅಂತ ಸಂಶೆ ಬರಾಕ ಹತ್ತೇತಿ. ದೇವರಂಥಾ ದೇವರಿಗೆ ಒಂದಂಬೊ ಸತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಕರಿಮಾಯಿ ಮುಂಜಾನೆ ಹುಡುಗಿ ಆಗತಾಳ; ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತ ಮುದುಕಿ ಆಗತಾಳ. ಅವ್ವನ ಒಂದೊಂದು ಮಾತಿಗೆ ಸಾವಿರ ನೆರಳ ಮೂಡತಾವ. ಒಂದೊಂದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಾವಿರ ದಾರಿಗಳು, ಯಾವುದನ್ನ ಹಿಡೀಲಿ, ಯಾವುದನ್ನ ಬಿಡಲಿ? ಸೂರ್ಯನಂಥ ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತವನ ಭೂತಗಳನ್ನ ಬ್ಯಾರೇ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನಂತ ನಂಬಲಿ?

(ಆಕಾಶದ ಕಡೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಕಿರುಚಿ)

ಅಪ್ಪಾ, ಸೂರ್ಯನ್ನ ಮೀರಿದ ಬೆಳಕಿನ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಲೋಕವನ್ನ ಅಖಂಡ ಸತ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಸೋ ತಂದೇ, ನನ್ನ ಗೊಂದಲ ಬಗಿಹರಿಸೋ ತಂದೇ..... ನೆರಳಿಲ್ಲದ ಸತ್ಯ ತೋರಿಸೋ ತಂದೇ.....

(ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ, ಮೇಳದ ಹಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಒಬ್ಬ ಯಕ್ಷಿಣಿ ಬರುವಳು. ರಾಮಗೊಂಡ ಬೆರಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನು. ಭೂತ ಮಾಯವಾಗುವುದು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕತ್ತಲೆಗೆ ಬೆಳಕಾಗಿ ಮೂಡಿದ ದೈವವೇ, ಬಂದವಳು ಯಾರೆಂದು ಕುರುಹುದೋರಿ ಕಾಪಾಡು ತಾಯೇ, ಸೌಖ್ಯ ಪ್ರದಾಯೇ.

ಯಕ್ಷಿಣಿ : ಸಂದೇಹದ ಮಂಜಿಗೆ ನಿನ್ನಂದೇಹದ ಕಿರಣ ನಾನು, ಲೋಕದ ತಾಯಿ ನಾನು. ನಾನೊಬ್ಬ ಯಕ್ಷಿಣಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸೈಕಂದಾ, ನಿನ್ನ ಮಾತೆನಗೆ ಚಂದಾ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಅನುಮಾನಗಳ ನಾಲಗೆ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ ತಾಯೇ. ಮರೆವಿನ ಮಾಯೆ ಆವರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧಾಂದಲೆ ಮಾಡುವ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಾಗಿಸು ತಾಯೇ ಸೌಖ್ಯಪ್ರದಾಯೇ.

ಯಕ್ಷಿಣಿ : ನಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಶಬ್ದ ತೊಡಿಸುವ ಮುನ್ನವೇ ಮೂರು ವರ ಕೊಡುವೆ ಕಂದಾ. ಒಳಗಿನ ಇಲ್ಲವೇ ಹೊರಗಿನ, ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಇಂದಿನ ವೈರಿಯ ಕುರುಹನ್ನ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆಡೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಕನ್ನಡಿಯಿದು. ಎಲ್ಲಿಗೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ, ವೈರಿಯ ಜೀವಪಕ್ಷಿ ಅಡಗಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಮನೋವೇಗ ಮೀರಿ ಹಾರುವ ಕೀಲು ಕುದುರೆಯಿದು. ಕೋಟಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ರಕ್ಕಸರನ್ನ ಸರಾಗವಾಗಿ ಇರಿವ ಕೊಂಬಿದು. ಇವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸು ಕಂದಾ, ನಿನ್ನ ಕೃತಿಯೆನಗೆ ಚಂದಾ!

(ಕೊಡುವಳು. ರಾಮಗೊಂಡ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕೇಳುವುದೇನಂದರಿಯದೆ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲವನು ಪರಿಹರಿಸಿ ವರ ನೀಡಿದ ತಾಯೇ, ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಮಣಿಹ ಪೂರೈಸುವೆನು, ಆಶೀರ್ವದಿಸು.

ಯಕ್ಷಿಣಿ : ಜೋಕೆ ಮಗನೇ, ಇವು ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಗಳು. ನಿನ್ನ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತ ಶಕ್ತಿಗಳು. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ಕೈತಪ್ಪಿ ಈ ಮೂರಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ವೈರಿಯ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶವಾದರೆ ಇವು ಶಕ್ತಿಗುಂದುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ನೀನು ಕೂಡ; ಜೋಕೆ.

(ಯಕ್ಷಿಣಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಮಾಯವಾಗುವಳು. ಅವಳು ಹೋದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸಾಹಿತನಾಗುವನು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ದಿವ್ಯಕನ್ನಡಿಯೇ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮೋಹಕವಾದ ಕನ್ನಡಿಯೇ, ತೋರಿಸು ನಿನ್ನ ಸತ್ಯವನ್ನು. ನನ್ನ ಶತ್ರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ? ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಅಡಗಿರಲಿ ತೋರಿಸು.

(ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿ ಬೆರಗಾಗುವನು.)

ಹೌದು. ಇದು ನಮ್ಮನೆ! ಇವಳು ನನ್ನ ತಾಯಿ! ತಾಯಿ ಕನಸ ಕಾಣಾಕಹತ್ಯಾಳ. ಹೊಂಚಿ ನಿಂತಾನಲ್ಲ. ಯಾರಿವನು? ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ....!

(ಕೋಪಗೊಂಡು)

ಮೋಸ ! ಮೋಸ ! ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರೋ ರಾಕ್ಷಸ ! ಹುಲಿ ವೇಷದಾಗ ಬಂದು ಅಪ್ಪನ್ನ ಕೊಂದು ನನ್ನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಂತ ಮಸಲತ್ತು ಮಾಡಿದ ಘಾತುಕ! ಪಾರಂಬಿ ಮರ ಕಡಿದು ಉರ ಗಂಡಸುತನದ ಬೇರಿಗೆ ಬಿಸಿ ನೀರೆರೆದ ಚಂಡಾಲ! ಗಳಿಗೊಂದು ರೂಪ ಧರಿಸಿ, ಸಂಶೆ ಮೂಡಿಸಿ, ಉರಿನ ಅಖಂಡ ಆತ್ಮದಾಗ ಬಿರುಕು ಮೂಡಿಸಿದ ಮಾಟಗಾರ! ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಭೂತ? ಅಪ್ಪಾ... ಅಪ್ಪಾ...

(ಸುತ್ತ ಹುಡುಕಿ ಅದು ಕಾಣದ್ದಕ್ಕೆ ನಿರಾಶನಾಗಿ)

ಛೇ! ನಾನೋ ಹುಂಬ. ಭೂತ ಹೇಳಿದ ಸತ್ಯವನ್ನ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅನುಮಾನ ಹೇಳೋ ಸುಳ್ಳಿಗೆ ನೀರೆರೆತಾ ಇದ್ದೆ. ಆತ್ಮದ ಪಿಸುದನಿಗಳನ್ನ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ನನ್ನ ನಾನೇ ಚಾಡೀ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳ ಸಂಶೇದೊಳಗೆ ಸಮಾಧಾನಪಡತಿದ್ದೆ. ಇರೀಬೇಕು! ಈಗಲೇ ಇರೀಬೇಕು. ರಾಕ್ಷಸ ತಾಯಿಯ ಕನಸಿನಾಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡೋ ಮೊದಲೂ ಇರೀಬೇಕು. ತಾಯಿಯ ಕನಸುಗಳನ್ನ ಮೈಲಿಗೆ ಮಾಡೋ ಮೊದಲೂ ಇರೀಬೇಕು!

(ಹೋಗುವನು)

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ

ಮೇಳ : ಕನಸು ಕಂಡಳು ತಾಯಿ ಕಾಡ ಹೊಕ್ಕಂತೆ

ಕಾಡ ಬಣ್ಣಿಸುವೆವು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ.

ಆಲದಮರ ಜಡೆಯ ಬಿಟ್ಟು ನಿಂತಾವ

ಸುಳಿದಾಡೋ ನದಿಗಳು ಬುಸುಗುಡತಾವ.

ಗೌಡ್ತಿ : (ಗರ್ಭ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಳು.)

ಎಷ್ಟು ಚಡಪಡಸ್ತಿಯೋ ನನ್ನ ಕಂದಾ, ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತ್ರಾಸ ಆಗತೈತಿ ಅನ್ನೋ ಕಾಳಜಿ ಬ್ಯಾಡಾ ನಿನಗೆ? ಬರೀ ಮನ್ಯಾಗಿದ್ದೂ ಇದ್ದೂ ಬ್ಯಾಸರಾಗೇತೇನು? ನೀ ಎಷ್ಟಂದರೂ ಹುಲೀಪಿಂಡ; ಕಾಡಿನ ಗಾಳೀ ಉಂಡು ಬೆಳೀಬೇಕಾದವನು. ಬಾ, ನಿನ್ನನ್ನ ಕಾಡಿಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಹೋಗತೀನಿ. ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಮರ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟದಾಗೆಲ್ಲ ಅಡ್ಡಾಡಸ್ತೀನಿ.

ಮೇಳ : ಕಲ್ಲಾದ ಬೆರಗೀಗೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲೆ ಜೀವ
ಮೊಳಕಾಲಿಗೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಬೆಟ್ಟ ಕುಂತಾವ
ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಾವ ಕ್ಯಾದೀಗಿ ಹೂವ
ಸಂಪೀಗಿ ಮರದಾಗ ದೀಪ ಉರದಾವ

ಗೌಡ್ತೀ : ಅವಯ್ಯಾ, ಏನ ಚಂದ ಐತಿ ಕಾಡಿದು! ಕಾಡಿನಂಗಳದಾಗ ತಂಗಾಳಿ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಆಡತೈತಿ. ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಧರಾವರಿ ಹಸಿರು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳದೈತಿ. ಆದರ ಅದ್ಯಾಕ ಈ ಮೆಳಿ ಹಿಂಗ ಕೆಂಪ ಕಾಣತೈತಿ? ಒಂದೆ ಒಂದ ಹಸಿರೆಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮೈ ತುಂಬ ಕೆಂಪ ಹೂ ಬಿಟ್ಟೈತಿ. ಕಾಡು ಮುಟ್ಟಾಗೇತೋ ಏನೋ! ಹಂಗಾದರ ಈಗ ರಾಜಕುಮಾರ ಬರತಾನ. ಅವಯ್ಯಾ, ನನಗ ನಾಚಿಕೆ ಬರತೈತಿ...

ಮೇಳ : ಮೆಳಿಯಾಗಿನ ಗವಿಯೊಳಗ ಹುಲಿಯೊಂದ ಕಂಡೆ
ಹುಲಿ ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ ನಾ ನಿಂತುಕೊಂಡೆ
ಅರ್ಧ ತಿಂದಿರುವಾಗ ನಾ ನೋಡಿಕೊಂಡೆ
ಅಷ್ಟರಲಿ ಅದೆ ನನ್ನ ಮುಗಿಸಿದ್ದ ಕಂಡೆ.

(ಗೌಡ್ತೀ ಸದಗರ ಮಾಡುತ್ತ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಂಪು ಮೆಳಿಯೊಳಗೆ ಹೊಂಚಿ ನಿಂತ ಗೌಡ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಗೌಡ್ತೀ : ಅದ್ಯಾಕ ಹಾಂಗ ಹೊಂಚಿತಿ. ಹೊರಗ ಬಾರಲ್ಲ. ಏ ನನ್ನ ಪುರುಷಾ, ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಅರಳ್ಯಾವೋ ನಮ್ಮ ಹರುಷ! ಸನೇಕ ಬಾ ಅಂದರ...ರಾಜಕುಮಾರಾ ಸನೇಕ ಬಾರಲ್ಲ, ನೀ ಸನೇಕ ಬರೋವಾಗ ಏನೂ ಅಡ್ಡ ಬಾರದಿರಲಿ ಅಂತ ಎಷ್ಟ ಹಾರೈಸತತೀನಿ.

(ಗೌಡ ಬರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಆತು ನಿಲ್ಲುತ್ತ)

ನೀ ಮರ ಆಗಿ ನಿಂತುಕೊ. ನಾ ಬಳ್ಳಿ ಆಗಿ ನಿನ್ನಗುಂಟ ಹಬ್ಬತೀನಿ. ನಿನ್ನ ಜೋಡಿ ಎಷ್ಟ ಮಾತಾಡಬೇಕಂತ ಅನಸತೈತಿ. ಆದರ ನಾ ಮಾತಾಡಿದಾಗ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡೋದೇ ಇಲ್ಲ ನೀನು. ಪರಿಮಳದ ಪವನ ಒಳಗೆ ಹೊರಗ ಘಮ್ತಂತ ಹರಿದಾಡಿ, ವಾಸನೆ ಮೂಗ ತುಂಬಿ ಮತ್ತೇರಿ ಮಲಗತೀನಿ. ಅವಯ್ಯಾ, ಮರದ ಟೊಂಗಿ ಗಾಳಿಗಿ ಅಲುಗಿದಾಗೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ಭಾರ ಬೀಳತೈತಿ. ಭಾರ ಬಿದ್ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈ ಒಡ್ಡತೀನಿ. ಇಕ, ಬಳ್ಳಿಗರ್ಭಕ್ಕ ಕೆಂಪು ಮೊಗ್ಗು ಬಿಟ್ಟಾವ. ಒಳಗೇನೋ ನಿಧಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮ್ಯಾಲ ಹೂವಿನ ನಗಿ ನಗತೈತಿ. ಬಳ್ಳಿ ತುಂಬ ಹೂವಾಗ್ಯಾವ, ಹೂವು ಕೇಳೋದಿಲ್ಲೇನು? ನೀ ಒಂದ ಕೇಳು, ನಾ ಮೂರ ಕೊಡತೀನಿ. ಇಕಾ ಕೊಡಲ?

ಗೌಡ : ಬೇಡ.

ಗೌಡ್ತೀ : ಹೂವ್ಯಾಕ ಬ್ಯಾಡ?

ಗೌಡ್ತೀ : ನಾ ರಾಜಕುಮಾರ ಅಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸ.

ಗೌಡ್ತೀ : ಮರ-ಬಳ್ಳಿ ನಡುವೆ ರಾಕ್ಷಸ ಹೆಂಗ ಬಂದ?

ಗೌಡ : ಕಾಡು ಮುಟ್ಟಾಗಿ ಮೈಲಿಗೆ ಆಗಿತ್ತಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಥೂ ಪಾಪಿ, ಏನ ಬೇಕು ನಿನಗ?

ಗೌಡ : ಹೂ ಬೇಕು, ಕೆಂಪ ಹೂ ಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದಾಗ ಅರಳಿರೋ ಕೆಂಪ ಹೂವು ಬೇಕು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಅದನ್ನ ಕಿತ್ತರ ನಾ ಸಾಯತೀನಿ.

ಗೌಡ : ಅದಕ್ಕೂ ನನಗ ಆ ಹೂ ಬೇಕು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಬ್ಯಾರೇ ಹೂ ಬೇಕಾದರ ಹತ್ತ ಕಿತ್ತಕೊಡತೀನಿ.

ಗೌಡ : ನನಗ ಅದೂ ಹೂ ಬೇಕು. ಹ ಹ ಹ ಹ.....

ಗೌಡ್ತಿ : ನಾ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಲ್ಲಿ ಅಡಗತೀನಿ.

ಗೌಡ : ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನೀ ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದರೂ ತೋರಿಸೋ ಕನ್ನಡಿ ಐತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಯಾರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುಧಾಂಗ ನಾ ದೂರ ಓಡಿಹೋಗ್ತೀನಿ.

ಗೌಡ : ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಗಾಳಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡೋ ಕಿಲಕುದರಿ ಐತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಹಂಗಾದರ ನಾ ಏನ ಮಾಡಲಿ? ರಾಜಕುಮಾರ ಎಲ್ಲಿ? ರಾಜಕುಮಾರಾ, ನನ್ನ ಕಾಪಾಡು, ಕಾಪಾಡು.

ಗೌಡ : ಯಾರೂ ಕಾಪಾಡೋದಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ ರಾಜಕುಮಾರೀ, ನಿನ್ನ ರಾ ಜ ಕು ಮಾರ ಆಗಲೇ ನನ್ನ ಸೆರೆಯಾಳು. ಹ ಹ ಹ ಹ.....

ಗೌಡ್ತಿ : ತಾಯೀ ಕರಿಮಾಯೀ, ನೀನಾದರೂ ಕಾಪಾಡು ಎವ್ವಾ!

ಗೌಡ : ದೇವರೂ ನನ್ನ ಎದುರು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಕ ಹೆದರತಾವ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಅಯ್ಯೋ, ಏನ ಮಾಡಲಿ? ರಾಮಗೊಂಡಾ... ರಾಮಗೊಂಡಾ...

ಗೌಡ : ಹಂಗಾದರ ನಾ ರಾಮಗೊಂಡನ ವೇಷದಾಗು ಬರತೀನಿ.

(ಗೌಡ ಈ ಮಾತನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗೌಡ್ತಿ ಓಡಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆತ್ತಿಸುತ್ತ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾಳೆ. ಗೌಡ ರಾಕ್ಷಸನ ಅಭಿನಯ ಮಾಡುತ್ತ ಸುತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೆದರಿದ ಗೌಡ್ತಿ ಚೀರಿ ಎಚ್ಚರಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಗೌಡ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಗೌಡ್ತಿ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಬೆದರಿ ತನ್ನ ಗರ್ಭ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.)

ಕರ್ಮದ ತೀರ್ಮಾನ

ಸೂತ್ರಧಾ : ರಾಮಗೊಂಡನಿಗೆ ಯಕ್ಷಿಣಿಯ ಭೇಟಿಯಾದ ಮೇಲೆ

ಗೆದ್ದೆವೆಂದೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆವು.

ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದ ಹಾಗೆ

ಶತ್ರುವನ್ನ ಅವನ ನಿಜದಲ್ಲೇ ತೋರಿಸುವ

ಕನ್ನಡಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು.

ಅವನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೇ ಒಯ್ಯುವ ಕೀಲುಕುದುರೆಯಿತ್ತು.

ಇರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಂಬಿತ್ತು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವರ ಪಡೆದು ರಾಮಗೊಂಡ ಬಂದಾಗ

ಹೆಚ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಹದದು ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹದ್ದುಗಳಿದ್ದಾವೆಂದು

ನಮಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಜನ ದನ ಯಾರೂ ಸತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯರ ಹೆದರಿಕೆ ಅವಕ್ಕೆ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ನಾವೇ ಹೆಣ ಅಂದುಕೊಂಡೊವೋ ಏನೋ-

ನಮ್ಮ ಮೇಲೇ ಎರಡಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ,

ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಯದೆ ಹಾಗೇ ತೇಲಿ

ತೇಲು ತೇಲುತ್ತು, ಬೇಟೆ ಸಿಕ್ಕಂತೆ

ಏಕೆಂದಂ ಕೆಳಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ನೆತ್ತಿಗೇ ಎಗರಿ

ಗಕ್ಕನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ರಾಮಗೊಂಡನ್ನ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡೆವು,-

ಹೇಳಕೇಳುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲ-ಅದಕ್ಕೆ.

ಕರಿಮಾಯಿ ಬರಿದಿದ್ದಳು. ಕರಿಯಜ್ಜ ಸತ್ತಿದ್ದ.

ರಾಮಗೊಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು; ಆದರೆ

ಅವ ನಮ್ಮ ಗುರುತ ಹಿಡಿದಾನು ಅಂತ

ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಗೌಡನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು-ಆದರೆ ಧೈರ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗೆಲ್ಲ

ನಮ್ಮ ಜೀವ ನಮ್ಮ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ

ಹಾರಿಹೋದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೊನೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಂತ ತಿಳಿಯದೆ
ಗೌಡನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಹೊಯ್ಯೊಂಡರೆ
ಹದ್ದು ಹದರಿ ಹಾರಿಹೋದಾವೇನೋ ಅಂತ
ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬಡಕೊಳ್ಳ ಇದ್ದಿವಿ,-
ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ತೀರ್ಮಾನವೂ
ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

(ಗೌಡ್ತಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಳೆ. ರಾಮಗೊಂಡ ಬರುವನು.)

ರಾಮಗೊಂಡ : ಮಲಗವ್ವಾ ಮಲಗು. ಹುಚ್ಚು ಮತ್ತು ನಿದ್ರೆ ಎರಡೇ ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಕರು. ಸತ್ಯ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಎರಡೂ ನಿನ್ನ ಸುತ್ತ
ಹೆಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕಾವಲು ಕಾಯತಾ, ಇವೆ. ನಾನೋ ಸತ್ಯದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚನಾದವನು. ಹುಚ್ಚಿನಿಂದಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣವೆಯ ಮೇಲೆ
ಸುಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಕೂಸಾಗಿ, ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಮಗನಾಗಿ, ಆಡಿಕೊಂಬವರ ತೋರುಬೆರಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವ ಕಷ್ಟ ನಿನಗೆ
ತಿಳಿಯದು ತಾಯಿ. ಕಳ್ಳ ನೋಟಗಳಿಗೆ, ಪಿಸುದನಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಬದುಕಬೇಕು. ಸತ್ತರೂ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ
ನನಗೆ!

ಗೌಡ್ತಿ : (ಎಚ್ಚರುತ್ತ) ಮಾಯದ ಕನ್ನಡಿ ನಿನಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದು ಖರೆ ಅಲ್ಲೋ ಮಗನು; ನಿನ್ನ ಎದಿ ಒಡೆಯೋದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪಿತೂರಿ ಅದು.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಮಾಯದ ಕನ್ನಡಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದದ್ದು ನಿನಗ ಹೆಂಗ ತಿಳಿತು?

ಗೌಡ್ತಿ : ಮೈಗೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸುಳ್ಳು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡೀಯೋ ಕಂದ! ಸುಳ್ಳಿನ ಮ್ಯಾಲ ಸುಳ್ಳು! ಸುಳ್ಳಿನ ಮ್ಯಾಲ ಸುಳ್ಳು! ನಿನ್ನ ಕಂಡರ ನನ್ನ
ಹೊಕ್ಕಳದಾಗಿ ನ ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿಬರತಾವ. ಸುತ್ತಿಕೊಂಡ ಸುಳ್ಳು ಸುಲಿದು ಮೊದಲಿನ್ನಾಂಗ ನನ್ನ ಮಗ ಆಗಿ ಬಾರೋ ಕಂದ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಮಾತಾಡ್ತೀಯೋ, ಗೊತ್ತಾಗದ ಮಾತಾಡ್ತೀಯೋ, -ನಿದ್ದೀ ಯೋ ಆ ಗಿ ದ್ದೀ ಯೋ ಎಚ್ಚರಾಗಿದ್ದೀಯೋ-ನನ್ನ ಮಾತು
ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ತಲುಪಲಿ ಕೇಳು; ನನ್ನ ಮುಖ ಎಂಜಲಾಗೇತಿ, ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರಲಾರೆ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಎಂಜಲ? ಎಂಜಲ ಯಾಕಾಯ್ತು?

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹಾಳಬಾವ್ಯಾಗೊಂದು ಭೂತ ಕಂಡೆ, ಅದು ನನ್ನ ಮುಖದ ಮ್ಯಾಲ ಸತ್ಯ ಉಗುಳಲಿ ಎಂಜಲ ಮಾಡೇತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಸತ್ಯ ಉಗುಳಿದರ ಮುಖ ಎಂಜಲ ಹೆಂಗಾಗತ್ಯೆತಿ? ಭೂತ ಅಂದಮ್ಯಾಲ ಸುಳ್ಳು ಉಗುಳಿರಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೂ ಮುಖ ಎಂಜಲಾಗೇತಿ.
ತೊಳಕೋ ಹಸನಾಗತ್ಯೆತಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಆದರ ಅದು ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಎಂಜಲ ಮಾಡೇತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಇಲ್ಲಿ ಬಾ ತೊಳೀತೀನಿ. ಬಾ....

(ರಾಮಗೊಂಡ ಬರುವನು. ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ಸೆರೆಗಿನಿಂದ ಒರೆಸಿ)

ಹೌದ? ಮುಖ ಹಸನಾಯ್ತು. ತಾಯೀ ಮುಂದ ಮಗ ಯಾವತ್ತೂ ಹಸನಾಗಿರತಾನ. ಇಕಾ ನೋಡು. ಈಗಷ್ಟ ಜಳಕಾ ಮಾಡಿಧಾಂಗ ಕಾಣತಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾಗೇನೂ ಕಾಣ್ಣಾಣಿಲ್ಲೇನು?

ಗೌಡ್ತಿ : ಹೌದು ಕಣ್ಣಾಗ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟ ಸಂಶೆ ಉಳಿದೈತಿ. ಆದರ ಉಳಿದಂತೆ ನಿನ್ನ ಆತ್ಮದ ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬೇತಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಕಣ್ಣಾಗಿನ ಸಂಶೆ ಒಳಕ್ಕೂ ಇಳಿದು ವಿಷ ಹರಡತೈತಿ. ತಾಯೀ ಲಗು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು.

ಗೌಡ್ತಿ : ಎಲ್ಲಾ ತೊಳೆದನಲ್ಲ? ಈಗ ಹಸನಾಗೀದಿ! ಜಳಕಾ ಮಾಡಿ 'ಅವ್ವಾ' ಅಂದಿ. ನಾ 'ಯಾಕೋ ಕಂದ?' ಅಂದೆ. ಏನೋ ಹೇಳಬೇಕಂದಿ. ತೆಗೊ ಕೇಳತೀನಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನ ಕನವರಿಕೆ ನನಗ ತಿಳಿಯಾಣಿಲ್ಲ.

ಗೌಡ್ತಿ : ನಿನಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿತೈತಿ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಂತಿ.

(ಮೈಮೇಲೆ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತ)

ಈಗ ಹೇಳು, ಭೂತದ ದನಿ ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿಸತೈತೇನು? ನಾವೀಗ ಎಲ್ಲಿದ್ದೀವಿ ಗೊತ್ತ? ವಾಡೇದೊಳಗಲ್ಲ! ಕಾಡಿನಾಗಿನ ಗವಿಯೊಳಗ! ಉರಾಗಿನ ಗಾಳೀ ತುಂಬ ದೆವ್ವ ಭೂತದ ದನಿ ತುಂಬ್ಯಾವ, ಇದೊಂದಸ ಜಾಗ ಅವಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಗವಿಯೊಳಗ ನಮ್ಮನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಭೂತ ಇಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸ ಇಲ್ಲ, ಹುಲಿ ಇಲ್ಲ-ನಾವಿಬ್ಬರಸ. ನಾನು-ನೀನು!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಈ ಗರ್ಭ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಹೌದು ಈ ಗರ್ಭ.

(ಗರ್ಭ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು)

ಎಷ್ಟ ಗುದಮುರಿಗಿ ಹಾಕತೀಯೋ ಕಂದ? ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಡೋದರಾಗ ಎಷ್ಟ ಆನಂದಪಡತೀಯೋ?

(ರಾಮಗೊಂಡನಿಗೆ)

ಅದ್ಯಾಕಿಷ್ಟ ಒದ್ದಾಡತೈತೋ! ಮೊದಲಾದರ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಾಗ ನೋಡತಿದ್ಧೆ. ಅದಕ್ಕ ಏನ ಬೇಕಂಬೋದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿತಿತ್ತು. ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಾಗ ಮೂಡಿ ಹುಲಿಹಾಲ ಕೇಳಿತು. ಕೊಟ್ಟೆ. ಈ ಹೊತ್ತ ಏನು ಬೇಕಾಗಿ ಒದ್ದಾಡತೈತೋ! ಅದಕ್ಕೇನ ಬೇಕೋ ನೋಡೇನಂದರ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಾಗ ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಸಂಶೆ ತುಂಬೇತಿ, ಸಾವಿನಂಥಾ ಸಂಶೆ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಒಂದೊಂದು ಮಾತನ್ನ ಒಂದೊಂದ ಕಾರಣಕ್ಕ ಹೇಳಿ ತಾಯೀ, ಕಾರಣದ ಸೂತ್ರ ಪತ್ತೆ ಆಗೋದಸ ಇಲ್ಲ, ಹೆಂಗ ತಿಳೀಲಿ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಬಾ ಕಂದಾ, ನಿನಗೇನು ಬೇಕನ್ನೋದು ನನಗೂ ತಿಳೀತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ನಿನಗಿನ್ನೂ ಬಾಯಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾಯದ ಕನ್ನಡಿ ಕೊಡು. ನಿನಗೇನು ಬೇಕನ್ನೋದನ್ನ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳೀನಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ನಿನ್ನ ಮಾತ ಕೇಳಿದರೆ ಸಂಶೆ ಬರತಾವ. ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಯಾರೋ ಮಾತಾಡತಾರಂತ ಅನಸತ್ಯೆತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಶ್ಯೂ! ಸನೇಕ ಬಾ. ಗರ್ಭ ಮಾತನಾಡತ್ಯೆತಿ ಕೇಳು.

(ರಾಮಗೊಂಡನ ತಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಗರ್ಭದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದನಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ)

ಏಯ್ ರಾಮಗೊಂಡಣ್ಣಾ, ಅವ್ವನ ಗರ್ಭ ಗುದ್ದಿ ಗುದ್ದಿ ನನ್ನ ಮೈ ಗಾಯ ಆಗೇತಿ, ಆ ಗಾಯ ನೋಡಿಕೋ ಬೇಕು. ಲಗು ಕನ್ನಡಿ ಕೊಡೋ ಎಣ್ಣಾ!

(ರಾಮಗೊಂಡ ಕನ್ನಡಿ ಕೊಡುವನು. ಗೌಡ್ತಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ)

ಗೌಡ್ತಿ : ಆಹಾಹಾ! ಎಲ್ಲೇ ಇದರವ್ವನ ! ಎಷ್ಟ ದೊಡ್ಡವಾಗೀನೋ ಎಣ್ಣಾ ನಾನು! ಮೈಮ್ಯಾಲ ಏಳಪಟ್ಟಿ ಮೂಡ್ಯಾವ! ನೀನು ಹುಲೀಹಾಲು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿ ನೋಡು-ಅದಕ್ಕು ನಾ ಹುಲಿ ಆಗೀನೋ ಎಣ್ಣಾ!

ರಾಮಗೊಂಡ : ಎವ್ವಾ ಎವ್ವಾ, ನನ್ನ ತಾಯಿ ನೀನು.

ಗೌಡ್ತಿ : ನಾ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮ! ನೀ ತಾಯೀಹಾಲು ಕುಡಿದವನು. ನಾನು ಹುಲೀಹಾಲು ಕುಡಿದವನು. ಅಣ್ಣಾ, ನನಗಿನ್ನೂ ಕೈಕಾಲು ಮೂಡಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಹಂತ್ಯಾಕಿನ ಕೀಲಕುದರಿ ಕೊಡೋ ಅಣ್ಣಾ. ಅದನ್ನ ಹತ್ತಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗತೀನಿ. ಕಾಡಿನಾಗ ಹೊಂಚಿ ಕೂರತೀನಿ. ಯಾವನಾದರೂ ನಿನ್ನಂಥ ಗೌಡ ಬಂದರೆ ಅವನ್ನ ಕೊಂದು ಅವನ ಆಕಾರ ತಾಳತೀನಿ. ನೀ ಕೀಲಕುದರಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನನಗ ಆಕಾರ ಬರೂದ್ ಇಲ್ಲ. ನಾ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನನಗ ಆಕಾರ ಬರೂದ್ ಇಲ್ಲ. ಆಕಾರ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಾ ಹೊರಗೆ ಬರೂದ್ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಅವ್ವನ ಗರ್ಭ ಗೋರಿ ಮಾಡಿ ಸಾಯತೀನಿ.

(ತಕ್ಷಣ ಗರ್ಭ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಹಜ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ)

ಸಾಯಬ್ಯಾಡೋ ನನ್ನ ಕಂದಾ! ಸಾಯಬ್ಯಾಡೋ....

ರಾಮಗೊಂಡ : ಹಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತಾಡಿ ನನ್ನ ಹಾದೀ ತಪ್ಪಿಸಬ್ಯಾಡಾ ತಾಯೀ. ಉರಿಯೋ ಸೇಡನ್ನ ಆರಿಸಿ ರಕ್ತ ಹರೀಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಯೋ ಹಾಂಗ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ. ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನ ನಂಬು. ನಾ ನಿನ್ನ ವೈರಿ ಅಲ್ಲ. ನಿನಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಸತ್ಯಗಳಿವೆ. ನನಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದುಃಖದ ಮೂಲ ಗೊತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಉಪಾಯ ಗೊತ್ತು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ನೀನು ನಂಬಿಕೆ ಇಡೋದಾರೆ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಬಚಾವಾಗತೀವಿ. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸಲ ತನ್ನ ನಿಜದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಕೀಲುಕುದುರೆ, ಕೊಂಬು, ಕನ್ನಡಿ-ಎಲ್ಲಾ ತಮ್ಮನಿಗೇ ಕೊಡತೀನಿ. ಮೊದಲೀಗ ಆ ಕನ್ನಡಿ ಕೊಡು.

ಗೌಡ್ತಿ : ನಿನ್ನ ಕನ್ನಡಿ ನಿನಗೆಷ್ಟು ಖರೆ ತೋರಿಸೀತೋ ಮಗನ? ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ನಡ ಇದೆಯೇನೋ ಕಂದ? ಯಾವ ಲೋಕ ಬೇಕು ಹೇಳು, ಆ ಲೋಕ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ. ನಿನ್ನ ಅಧೋಲೋಕದ ಕದಾ ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಲೇನು?

(ಎರಡೂ ಕಣ್ಣು ಕೆಸಿದು ತೋರಿಸುತ್ತ)

ಇಕಾ ನೋಡು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾಗ. ನೋಡು, ಕಾಣಿಸ್ತೆ? ಹೇಳು ಏನೇನ ಕಾಣಿಸ್ತೆ?

ರಾಮಗೊಂಡ : (ಭಾವುಕನಾಗಿ) ಕಾಡು ಕಾಣತಾ ಇದೆ, ಹಸಿರು ಕಾಣತಾ ಇದೆ. ನೀಲಿ ಮುಗಿಲು, ಹೊಳೆಯೋ ಚಂದ್ರ! ಅಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಲದಮರ. ಮರದಾಗೊಂದು ಪಂಜರ.... ಪಂಜರದಾಗೊಂದು ಗಿಳಿ... ಗಿಳಿಜಿವದಾಗ ರಾಕ್ಷಸನ ಜೀವ ಮಲಗೇತಿ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಛೂ ! ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಖರೆ ಕಾಣಿಸೋದೇ ಇಲ್ಲ. ನಿನನಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಜಕ್ಕಿಣಿಗೆ ಖರೆ ಕಂಡಿಲ್ಲೋ ಮಗನ. ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾವುದೋ ಹಳಸಲು ಸತ್ಯ. ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯ ಸತ್ಯ ತೋರಿಸಲೇನು? ನೋಡು, ಕಾಡಿನಾಗ ಒಂದು ಆಲದ ಮರ... ನಾನು ಆ ಆಲದ ಮರ. ಮರದಾಗೊಂದು ಪಂಜರ.... (ಗರ್ಭ ತೋರಿಸುತ್ತ)

ಇದೇ ಆ ಪಂಜರ. ಪಂಜರದಾಗೊಂದು ಗಿಣಿ ಐತಿ. ಗಿಣಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಒಳಗೊಂದು ಹುಲಿ ಐತಿ. ಹುಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಒಳಗೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ. ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಸಂತಾನ ಮಾಡತಾನ. ಅವನ ಹನಿ ನೆತ್ತರ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಹುಟ್ಟತಾರ. ಆವಾಗ ನಿನ್ನ ಇರಿಯೋ ಕೊಂಬು, ಕಿಲಕುದರಿ, ಮಾಯದ ಕನ್ನಡಿ-ಎದಕ್ಕೂ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಊರನ್ನ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನ ಇರೀಬೇಕು. ಇರಿಯೋ ಧೈರ್ಯ ಇದೆಯೆ?

ಶ್ಯೂ ತಾಳು.. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ, ಗಿಣಿ ಮಲಗೈತಿ, ರಾಕ್ಷಸ ಮಲಗ್ಯಾನ. ಸದ್ದು ಮಾಡಬ್ಯಾಡ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕೊಂಬು ಧರಿಸು. ಇರಿ, ಬೇಗ ಇರಿ! ಇಂಥಾ ಅವಕಾಶ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಿಕ್ಕೋದಿಲ್ಲ. ಲಗು ಇರಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ತಾಯೀ ತಾಯೀ ಏನಂಬೊ ಮಾತಾಡ್ತೀ?

ಗೌಡ್ತಿ : ಇರೀಬೇಕಾದಾಗ ಮಾತಾಡ್ತ ನಿಲ್ಲಬೇಡ. ಗವಿಯೊಳಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇದ್ದೀವಿ. ತಾಯಿ ಅಂತ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸಬ್ಯಾಡ. ಲಗು ಇರಿ.

ರಾಮಗೊಂಡ : ಎವ್ವಾ ಎವ್ವಾ! ನಿನ್ನ ಗರ್ಭ ಇರಿದು ಯಾವ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ? ಹುಚ್ಚಿನ ಉನ್ನಾದದೊಳಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನ ಚೆಲ್ಲಾಡ್ತ ಇದ್ದೀ ತಾಯೀ.

ಗೌಡ್ತಿ : ರಾಮಗೊಂಡಾ, ಇದರಂಥಾ ವ್ಯಾಳ್ಯಾ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಿಕ್ಕೋದಿಲ್ಲ. ಲಗು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡು. ಕೈ ಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೋತೀನಿ ಬಾರೋ-

ರಾಮಗೊಂಡ : ಏನ ಬೇಡಿಕೋಳ್ತ ಇದ್ದೀಯವ್ವಾ? ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಂದ ನನಗೂ ಹುಚ್ಚ ಹಿಡಿಸಬ್ಯಾಡ.

ಗೌಡ್ತಿ : ಬೇ ಡ ತೀ ನಿ, ಬ್ಯಾಟಿ ಹಾಂಗ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಬಂದ ಬೇಡತೀನಿ. ಬೇಡಿದ್ದ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಶಾಪ ಹಾಕತೀನಿ, ಬಾ.

(ರಾಮಗೊಂಡನಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಆದರೆ ಗೌಡ್ತಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಗೌಡ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು.)

ಛೂ ಹೇಡಿ ಹೋಗು. ರಾಕ್ಷಸ ಎಚ್ಚರಾದ. ಇನ್ನು ನೀ ಇರಿಯೋದಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಏಯ್ ಬಾರೋ ಇಲ್ಲಿ.

(ರಾಮಗೊಂಡ ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಧನಂತೆ ಬರುವನು)

ನನ್ನ ಕಂದ ಕಿಲಕುದರಿ ಬೇಡತಾನ ಕೊಡು.

(ರಾಮಗೊಂಡ ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಧನಾದವನಂತೆ ಬೇಡಿದ್ಧನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುವನು)

ಕೊಂಬು ಕೊಡು. ಇನ್ನ ಮ್ಯಾಲ ನಿನ್ನ ನೀನು ಮಾತಾಡ್ತೆ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡತೆ, ಕಾಡಿನಾಗ ಶತಪತ ಹಾಕತಾ ತಿರುಗು ಹೋಗು.

(ಧಣೆದು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದು ತಾನಿಸಿದುಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೌಡನಿಗೆ ಕೊಡುವಳು. ಗೌಡ ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಿದಂತೆ ರಾಮ ಗೊಂಡ ಭಯಭೀತನಾಗಿ ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ ಕುಸಿಯುವನು.)

ಅಯ್ಯೋ ಪ್ರಭು, ಇರಿಪ್ಯಾ.... ಯಾರಾದರೂ ಬನ್ನೋ....

(ಕುಸಿಯುವನು.)

ಗೌಡ್ತಿ : (ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತ) ಗಾಳಿ ಬಸಗುಡತಾವ. ಆಕಾಶದಾಗ ಚಂದ್ರ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಸಧ್ಯೆ ಮಲಕ್ಕೊ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಕಿಲಕುದರಿ ಹತ್ತಿ ಹೋದೀಯಂತೆ. ಹೊಂಚಿ ನಿಂತು ಬ್ಯಾಟೀ ಆಡೀಯಂತೆ. ಈಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಕ್ಕೊ ಕಂದಾ...

ಮಲಗು ಮಲಗೆಲೆ ಕಂದನೇ||

ಮಲಗು ಮಲಗೆಲೆ ಕಂದನೇ||

* * *